

ભગવો આતંક -
કાલ અને આજ

અઝાન અને
અકબર બાદશાહ

ભારતમાં મુસલમાનોની
હાલની પરિસ્થિતિ

માસિક

યુવા સાથી

સત્યનો સારથિ

ભય, ભૂખ અને ભ્રષ્ટાચાર મુક્ત
ભારતનું સંકલ્પ

વર્ષ - ૯, અંક - ૯ / સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૮

₹ ૧૫

www.yuvasaathi.com

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

A CRITICAL ANALYSIS OF INDIAN HISTORY: IN SEARCH OF AN ALTERNATIVE RESEARCH METHODOLOGY

FOR SUBMISSION DETAILS VISIT: WWW.CERTINDIA.IN

www.certindia.in

ALL INDIA HISTORY SUMMIT

29, 30 SEPTEMBER 2018
NEHRU MEMORIAL MUSEUM & LIBRARY
NEW DELHI

sio

Centre for
Study & Research

CERT

Centre for
Educational
Research &
Training

વર્ષ - ૯, અંક - ૯ | સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૮ | પેજ : ૩૬

facebook.com/yuvasaathimagazine - twitter.com/yuvasaathi

www.yuvasaathi.com

માનદ તંત્રી - ડૉ. સાકિબ મલિક / સહતંત્રી - ઈબ્રાહીમ શેઠ

મેનેજર - રાશિદ હુસૈન / સહાયક મેનેજર - જાબિર માનીગર

Email: yuvasaathi.monthly@gmail.com 95100 08614

વાર્ષિક લવાજમ: રૂ. ૨૦૦/- | દરેક નકલ: રૂ. ૧૫/-

ત્રિવાર્ષિક લવાજમ: રૂ. ૫૦૦

— આ અંકમાં —

● માર્ગદર્શન	સંપાદક મંડળ	૪
● પત્ર સંચાર	પાંચકોના મંતવ્યો	૫
● ભગવો આતંક - કાલ અને આજ	મુહમ્મદ ઉમર પહોરા	૬
● ભય, ભૂખ અને ભ્રષ્ટાચાર મુક્ત ભારતનું સંકલ્પ	શકીલઅહમદ રાજપૂત	૮
● ભારતમાં મુસલમાનોની હાલની પરિસ્થિતિ	સૈયદ જલાલુદ્દીન કિમરી	૧૨
● નજીબ, માનિદ અને હપે?	મુહમ્મદ ફતીમ અન્સારી	૧૫
● ભા.જા.પ. આદ્યલોચનકારી જનતાને લૂંટી-લૂંટાવી રહ્યા છે	શૈખ મુહિયુદ્દીન	૧૬
● શિક્ષણનો અર્થ	અફઝાલ હુસૈન	૧૯
● અઝાન અને અકબર બાદશાહ	ઝૈનુલઆબિદીન મનસૂરી	૧૯
● ચેતનાનો સ્તર	મુહમ્મદ હાફેઝ ખાં	૨૧
● એક આરજૂ (દાક્ષી)	મુહમ્મદ સદાદ શૈખ	૨૩
● જીવનનો પ્રવાસ	અબૂયુસુફ	૨૫
● ખુશ રહેવાનો કિંમતી નુસ્ખો	રઝીઝિલ-દારલામ નદવી	૨૬
● ઇતિહાસની અટારીએથી...	મુહમ્મદ અમીન શેઠ	૨૯
● સોશયલ મીડિયાના સથવારે...	સંપાદક મંડળ	૨૯
● શિષ્યવૃત્તિ ૨૦૧૮-૧૯	સંપાદક મંડળ	૩૦
● રાષ્ટ્રીય-આંતરરાષ્ટ્રીય સંશ્લિષ્ટતા	સંપાદક મંડળ	૩૨
● બાળજગત - ઘાસનો માસિક કોરોડ?	માઈલ ખૈરાબાદી	૩૩

કેટલાક શ્રેષ્ઠ મુગલના સૌજન્યથી

★ લેખકના વિચારોથી સંગઠન અથવા સંપાદકમંડળનું સહમત હોવું જરૂરી નથી.

વિચારવાની.... એક ક્ષણ

મેનેજમેન્ટના વિદ્યાર્થીઓને પ્રોબ્લેમ સોલ્વિંગ સ્કીલ્સ વિકસાવવા માટે પ્રોફેસરે એક સ્ટડી કેસ આપ્યો. સાબુ બનાવતી કંપનીની એક ક્વોલિટી માટે દુનિયાભરમાં લોકોને બહુ જ માન. આ કંપની સામે એક અજીબ સમસ્યા આવી. એને ફરિયાદ મળી કે સાબુ ખરીદો, પણ જેમાં એને પેક કરવામાં આવ્યો હતો એ પૂદાનું ખોખું સાવ ખાલી હતું.

તપાસ કર્યું તો જાણવા મળ્યું કે ભૂલ કંપની હતી. એસેમ્બલી લાઈન દ્વારા સાબુ ડિલીવરી ડિપાર્ટમેન્ટને મોકલવામાં આવી રહ્યા હતા ત્યારે એક ખોખું ખાલી રહી ગયું હતું.

પ્રતિષ્ઠાનો સવાલ હતો એટલે તરત મીટિંગ બોલાવવામાં આવી. એમાં નક્કી કરવામાં આવ્યું કે એસેમ્બલી લાઈનના છેડે એકસ-રે મશીન લગાવવામાં આવે, જે એક હાઈ રિસોલ્યુશન મોનિટર સાથે જોડામેલું હોય. આથી મોનિટર સામે બેઠેલી વ્યક્તિ નિહાળી શકે કે ખોખું ખાલી છે કે ભરેલું.

આ નિર્ણયની જાણ બધા કર્મચારીને કરવામાં આવી, ત્યારે જુનિયર રેન્કના એક કર્મચારીએ એક એવો ઉપાય બતાવ્યો, જેમાં લાખો રૂપિયાના મશીનનો ખર્ચ કરવાનો નહોતો કે એના માટે ખાસ કર્મચારીની પણ જરૂર નહોતી. મેનેજમેન્ટ દંગ રહી ગયું.

શું ઉપાય બતાવ્યો હશે એ કર્મચારી એ ?

એણે આટલું જ કર્યું : એક પાંખો ખરીદીને એસેમ્બલી લાઈનના છેડે ગોઠવી દીધો. એ સાબુનું દરેક ખોખું પાંખાના સામેની જોરદાર હવા સામેથી પસાર થાય ત્યારે કોઈ ખોખું ખાલી હોય તો હવાના પ્રવાહથી ઉડીને દૂર ફેંકાઈ જવા લાગ્યું.

આવા ઉકેલને આઉટ ઓફ બોક્સ અથવા ક્રિએટિવ થિન્કિંગ કહે છે અને આવા વિચારને પુસ્તકીયા જ્ઞાન સાથે કોઈ સંબંધ નથી. આવી કોઠાસૂઝથી ઘણી સમસ્યા અકસીર ઈલાજની જેમ ઉકેલી શકાય. આપણા નાના ભૂલકાઓ પણ ક્યારેક આવી કોઠાસૂઝ દાખવે છે.

(રાજુ અંધારિયા - ચિત્રલેખાના સૌજન્યથી)

Printed and published by Arshad Hussain Akhtar Husain Shaikh on behalf of STUDENTS ISLAMIC ORGANISATION OF INDIA GUJARAT ZONE and Printed at Unique Offset, N.R. Estate, Tavdipura, Dudheshwar, Ahmedabad-380004 and published from 1953/1, Mustufa Kamal Chowk, Jamalpur Chakla, Jamalpur, Ahmedabad - 380001. Editor Arshad Husain Akhtar Husain Shaikh

માર્ગદર્શન

અમે લુકમાનને હિકમત (તત્વદર્શિતા, બુદ્ધિમતા) પ્રદાન કરી હતી કે જેથી કૃતજ્ઞ બને. જે કોઈ કૃતજ્ઞ બને તેની કૃતજ્ઞતા તેના પોતાના જ માટે લાભપ્રદ છે અને જે ઈન્કાર કરે તો વાસ્તવમાં અલ્લાહ બેનિયાઝ (નિરપેક્ષ) છે અને તે સ્વયં પ્રશંસિત છે.

યાદ કરો જ્યારે લુકમાન પોતાના પુત્રને શિખામણ આપી રહ્યો હતો તો તેણે કહ્યું, “બેટા ! અલ્લાહ સાથે કોઈને ભાગીદાર બનાવીશ નહીં, સત્ય એ છે કે શિક (અનેકેશ્વરવાદ) ખૂબ મોટો જુલ્મ (અત્યાચાર) છે” —

અને એ હકીકત છે કે અમે મનુષ્યને પોતાના માતા-પિતાના હક્ક ઓળખવાની સ્વયં તાકીદ કરી છે. તેની માતાએ કમજોરી પર કમજોરી સહન કરીને તેને પોતાના પેટમાં રાખ્યો અને બે વર્ષ તેના દૂધ છૂટવામાં લાગ્યા. (એટલા માટે અમે તેને શિખામણ આપી કે) મારો આભાર માન અને પોતાના માતા-પિતા પ્રત્યે આભાર વ્યક્ત કર, મારા જ તરફ તને પાછા ફરવાનું છે.

પરંતુ જો તેઓ તારા પર દબાણ કરે કે મારા સાથે તું કોઈ એવાને ભાગીદાર બનાવે જેને તું નથી જાણતો તો તેમની વાત કદાપિ ન માન. દુનિયામાં તેમના સાથે સદ્વર્તન કરતો રહે પરંતુ અનુસરણ તે વ્યક્તિના માર્ગનું કરજે જે મારા તરફ વળેલો છે. પછી તમને સૌને મારા તરફ જ પલટવાનું છે, તે વખતે હું તમને બતાવી દઈશ કે તમે કેવા કાર્યો કરતા રહ્યા છો.

(અને લુકમાને કહ્યું હતું કે) “બેટા ! કોઈ વસ્તુ રાઈના દાણા બરાબર પણ હોય અને કોઈ ખડકમાં કે આકાશોમાં કે ધરતીમાં કયાંક ધૂપાયેલી હોય, અલ્લાહ તેને કાઢી લાવશે. હકીકતમાં અલ્લાહ સૂક્ષ્મ દ્રષ્ટિવાળો અને સુમાહિતગાર છે.

બેટા ! નમાઝ કાયમ કર, અને ભલાઈની આજ્ઞા આપ, અને બૂરાઈથી રોક, અને જે કષ્ટ પણ પડે તેના પર ધૈર્યથી કામ લે. આ તે વાતો છે જેની ખૂબ તાકીદ કરવામાં આવી છે.

અને લોકોથી મોઢું ફેરવીને વાત ન કર, અને ન ધરતી પર અકડાઈને ચાલ, હકીકતમાં અલ્લાહ કોઈ સ્વચ્છંદી અને અહંકારી વ્યક્તિને પસંદ નથી કરતો.

પોતાની ચાલમાં સંતુલન રાખ, અને પોતાનો અવાજ સહેજ ધીમો રાખ, હકીકતમાં બધા અવાજોથી ખરાબ અવાજ ગધેડાઓનો અવાજ હોય છે.”

(સૂર: લુકમાન-૩૧: રુકૂઅ-૨)

પત્ર સંચાર

પ્રતિ તંત્રી
યુવાસાથી (માસિક)
અહમદાબાદ,
સલામ સાથે જણાવવાનું કે આપનું
યુવાસાથી માસિક મેગેઝીન વાંચુ છું.
ખુબજ સરસ રીતે પ્રકાશિત થતું આ
સામાયિક છે. જઝાકલ્લાહુ ખૈર.

આપના ઓગષ્ટ ૨૦૧૮ના
અંકમાં પાન નં. ૧૫ ઉપર ‘ભારતીય
લોકશાહી ભયગ્રસ્ત થઈ રહી છે’ના
શિર્ષક હેઠળ પ્રેમ શંકર ઝાનું લેખ
વાંચ્યું. લેખમાં કટોકટી કાળ દરમ્યાન
ઈન્દિરા ગાંધીએ વિપક્ષો સાથે કરેલ
વર્તનનું વર્ણન છે. પછી આગળ વધીને
મી. પ્રેમ શંકર ઝા લખે છે કે આજે
દેશમાં ઈન્દિરા ગાંધી દ્વારા લદાયેલ
કટોકટી કરતા બદતર કટોકટી
અઘોષિત રીતે પ્રચલીત હોય તેમ
જણાય છે. અને વિપક્ષો સત્તા ઉપર

આવશે ત્યારે ભાજપ સાથે બદલો
લેવાની વૃત્તિ કરશે. ભાજપમાંથી
લોકતંત્ર-લોકશાહીને ઉખાડી ફેંકી
દેવાનું દૃશ્ય ઉઘટતા આકાશમાં દેખાઈ
રહ્યું છે...!

પરંતુ પ્રશ્ન એ છે કે કોંગ્રેસ પાસે

યુવા સાથીએ પહેલા અંકથી જ
લોકોને સત્ય માર્ગ તરફ લાવવાનું બીડું
ઉપાડ્યું છે. ‘પૈગામ’ના મથાળા હેઠળ
લખાતો શકીલઅહમદ સાહેબનો લેખ
ખૂબ જ વિચારનીય હોય છે. મારી
પ્રાર્થના રહે છે કે ‘યુવા સાથી’ને ખૂબ
પ્રગતિ અને સમૃદ્ધિ મળે. તે વાસ્તવમાં
યુવાનોના દિલની ધડકન બને. સત્ય
માર્ગે લાવવાના સારથિ ‘યુવા સાથી’ ને
લાંબી ઉમર મળે.

લી. એ. આર. શેખ
અહમદાબાદ

વાંચકોના મંતવ્યો

જ્યારે સત્તા હતી ત્યારે ભાજપ વિરુદ્ધ
કયા પગલાઓ લીધા? અને કોંગ્રેસમાં
સંતાઈને બેસેલા મનુવાદીઓ આમ
કરવા દેશે ખરા?

લી. ગુલામ મોહિયુદ્દીન
જમાલપુર, અહમદાબાદ.

લેખકો થી નિવેદન

લેખકોથી નિવેદન કરવામાં આવે છે કે
તેઓ તેમની રચના/લેખન બે થી ચાર
પાનામાં લખે. નવા લેખકોને પ્રોત્સાહન
આપવામાં આવશે. લેખનો સ્વચ્છ
અક્ષરમાં લખવા વિનંતી. રાજનિતિ,
શૈક્ષણિક, ધાર્મિક, નૈતિક, મુસ્લિમ દુનિયા,
સામાજિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય
મુદ્દો/ સમસ્યાઓ, મહિલા જગત,
વ્યક્તિત્વ વિકાસ, પરિચય, વાર્તા, જ્ઞાન-
વિજ્ઞાન, બાળજગત, નવું દૃષ્ટિકોણ વગેરે
જેવા વિષયો પર લખી ‘યુવાસાથી’ના
સરનામે મોકલી આપે. — સંપાદક મંડળ

વગર મશીને વગર ઓપરેશને સાંભળવાની ક્ષમતા વધારવાની ટ્રીટમેન્ટ

તમામ ઉંમરના, તમામ પ્રકારના લોકો અને બહેરા-મુંગામાટે આ ટ્રીટમેન્ટ વરદાનરૂપ
સાબિત થઈ છે. સંસારમાંથી બહેરાશ જેવા અસાધ્ય રોગો વિદાય લઈ રહ્યા છે.
ટ્રીટમેન્ટના પ્રથમ તબક્કામાં જ સાંભળવાની શક્તિ આવે છે.

આ સેન્ટર પર જન્મથી બહેરાશ,
ઉંમરના કારણે, દવાની આડઅસરના
કારણે, પડદામાં હોલ, મેલ, પડ, વાસ,
કાન, તમરા, ટીનીટસ, ચક્કર,
વર્ટીગો નો સચોટ ઇલાજ થાય
છે. ઓપરેશન અને એકસીડન્ટથી
બગડેલા કાનની ખાસ સારવાર
કરવામાં મહાનિષ્ણાંત છે. સેન્ટર
ઉપર ખુબજ સુંદર અને સુરમ્ય
વાતાવરણમાં એ.સી. રૂમ અને
મહેમાનગતી વાળી ટ્રીટમેન્ટ જોઇને
બધાને જાણીને આનંદ થશે કે સુરાના
સાહેબ બધાને એવી હુંફ આપે છે કે
તમે મને કાન આપો હું તમને નવું
જીવન આપીશ

આધિ વ્યાધિ ઉપાધિઓને સાજા
કરવાની એમને ત્યાં પ્રથા છે. આ
ટ્રીટમેન્ટ નિષ્ણાંત હોમિયોપેથી
ડોક્ટરોની સારવાર હેઠળ દર્દીઓના
ડાઇગ્નોસીસ પ્રમાણે ઝીણવટતા પુર્વક
કરવામાં આવે છે. જેનાથી કોઇપણ
કેસ ફેલ થવાની શક્યતા રહેતી નથી.
અને ટ્રીટમેન્ટના પ્રથમ તબક્કાના
પ્રથમ ચરણમાં સાંભળવાની શક્તિ આવે
થઈ જાય છે. આ ટ્રીટમેન્ટ પેટન્ટ અને
રજી. ટ્રેડમાર્ક - ૨૭૦૬૬૮૯ ધરાવે છે.
પરિણામ ધાર્યા કરતા ખુબજ સારા
આવે છે.

તેથી આવેલા દર્દીઓ અને તેમના સગા
સબંધીઓ ખુબજ પ્રશંસા કરી
આર્થિવાદ અને આભારના વિડીયો
સોશયલ મિડીયા પર નાખતા હોય
છે. ચુ ટચુબ, ફેસબુક, ઇન્સ્ટાગ્રામ,
ટવીટર, ગુગલ, યાહૂ અને વર્લ્ડના
કોઇપણ સર્ચ એન્જીનમાં અને તમારી
કોઇપણ ભાષામાં તમને (praveen
surana deaf cure center)
પ્રવિણ સુરાના-ડેફ કયોર સેન્ટરના
નામથી તમને હજારોની સંખ્યામાં
ઓડીયો-વિડીયો જોવા મળે છે.

અમારૂં તો કહેવાનું એટલું જ કે તમે તમારા જીવનના નિર્માણ માટે એક વાર આ સેન્ટરની મુલાકાત
કરો અને તેમની આ અનમોલ ટ્રીટમેન્ટનો લાભ લેવા માટે સંપર્ક કરો:-

મો. ૯૮૨૪૮ ૫૩૩૦૨ / ૯૦૯૯૯ ૯૬૭૨૦ થી ૨૫ Mo:- 98248 53304 / 90999 96730

તાજેતરમાં કર્ણાટક પોલીસની સ્પેશિયલ ઇન્વેસ્ટિગેશન ટીમ (SIT) તથા મહારાષ્ટ્રની એન્ટી ટેરરિઝમ સ્કોડ (ATS) દ્વારા કેટલાક હિંદુ કટ્ટરવાદી સંગઠનોના સભ્યો પાસેથી બોમ્બ, બંદૂકો અને દારૂગોળો જપ્ત કર્યો છે. એટીએસ મહારાષ્ટ્રના દાવા મુજબ વૈભવ રાઉત જે હિન્દુ ગૌવંશ રક્ષા સમિતિ (HGRS) સાથે સંબંધ ધરાવે છે તે મહારાષ્ટ્રના ઘણા બધા શહેરોમાં આતંક ફેલાવવાનું કાવતરું કરી રહ્યો હતો. આ અગાઉ કર્ણાટકની SITએ ગૌરી લંકેશના હત્યાકાંડને પકડી પાડ્યો છે અને એમ

છે જ્યારે કે બંને રાજ્યોમાં અલગ-અલગ સરકારો છે. જેમની ધરપકડ થઈ છે તેઓ જુદા જુદા સંગઠનો જેવા કે હિન્દુ યુવા સેના, હિન્દુ ગૌવંશ રક્ષા સમિતિ, શ્રી શિવ પ્રતિષ્ઠાન હિન્દુસ્તાન અને હિંદૂ જનજાગૃતિ સમિતિ સાથે સંકળાયેલા છે. સત્તાની સાથેના તેમના સંબંધો અને સાંઠગાંઠની પણ ભીતિ છે કારણકે ગાય અને હિન્દુ સુરક્ષાને લઈને તેમની પ્રતિબદ્ધતા સત્તા સાથે સ્પષ્ટ તાલમેલ રાખે છે. આ સંગઠનોને સત્તા પક્ષ તરફથી સંરક્ષણ છે એવી ભીતિ વગર એટીએસ તથા એસઆઈટીએ સ્પષ્ટ પુરાવા ભેગા કરી એચએસએસ

જેવી સંસ્થાઓના આતંકના ઈરાદાઓને ખુલ્લા પાડેલ છે. આ સંસ્થાઓએ ગ્રાસરૂટ લેવલ પર એટલે કે જમીની સ્તરે જે સહયોગ મેળવ્યો છે તેને પણ સરકારે ગંભીરતાથી જોવો જોઈએ. ભારતનું બિનસાંપ્રદાયિક બંધારણ HSS અને HGRS જે કટ્ટર રાષ્ટ્રવાદને પ્રોત્સાહન આપે છે તેને ખૂબ જ કઠિ રહ્યું છે. કાયદાનું શાસન જળવાઈ રહે તે સારું આ બધા જ ને યોગ્ય રીતે કાબુમાં લેવા એ ખરો મોટો પડકાર છે. શું સરકારો આ પડકાર ઉપર ખરી ઉતરશે? ભાવિ આપશે આ પ્રશ્નનો ઉત્તર. હવે જોઈએ એક નજર ભગવા

ભગવો આતંક - કાલ અને આજ

એમ કલબુર્ગી, નરેન્દ્ર દાભોલકર અને ગોવિંદ પાનસરેની હત્યામાં વપરાયેલા હથિયારોને પણ ઓળખી બતાવેલ છે. સંશોધકોના દાવા મુજબ તેઓએ તેમના ઈમેલ તથા વાતચીત પણ આંતરેલા છે, જે આંતરરાજ્ય નેટવર્કનો સીધો ઈશારો કરે છે. તેમના નામ ભલે જુદા હોય પણ હેતુ તો એક જ છે. આ તપાસ સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવે છે કે હિન્દુત્વનો વિરોધ જે બુદ્ધિજીવીઓ કરી રહ્યા છે તેમને નિશાન બનાવી રહ્યા છે. હિન્દુ સનાતન સંસ્થા દ્વારા ૨૨ યુવાનોને અઘતન શસ્ત્રો દ્વારા તાલીમ આપેલ છે. હવે જોવાનું એ રહે છે કે આ તપાસ ગૌરી લંકેશ, કલબુર્ગી, પાનસરે અને ડાભોલ કરના હત્યાકાંડોને શોધી કાઢે. બે જુદા જુદા રાજ્યોની એજન્સીઓના આ કામ વચ્ચેનો સમન્વય પણ સુંદર

આતંકના ભુતકાળ ઉપર..

આર.કે સિંહ ભાજપના ચૂંટાયેલા સાંસદ છે. તેઓ બિહારના આરા મત વિસ્તારમાંથી ચૂંટાયા તે પહેલા ગૃહ સચિવ હતા. નીતિશ કુમારની નજીક હતા અને જેડીયુ તેમને ટિકિટ આપવાની વેતરણ કરી રહ્યું હતું, બરાબર તે જ સમયે ૨૦૧૪માં નરેન્દ્ર મોદીએ તેમને ભાજપમાં ખેંચી લીધો. આરએસએસ દ્વારા તેનો વિરોધ થયો પરંતુ મોદીની સામે તેમનું કાંઈ ન ચાલ્યું અને ૧,૩૫,૦૦૦ મતની સરસાઈથી તેઓ આસાનીથી ચૂંટાઈ પણ ગયા. તેમનો વિરોધ હોવો સ્વાભાવિક છે કારણ ગૃહ સચિવ તરીકે એમણે સમજોતા એકસપ્રેસ બોમ્બ વિસ્ફોટ ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૭, હૈદરાબાદની મક્કા મસ્જિદ મે ૨૦૦૭, અજમેર દરગાહ

ઓક્ટોબર ૨૦૦૭ તથા માલેગાવ સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૬ અને સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૮, જે વિસ્ફોટ થયા અને કુલ ૧૧૯ માણસોના મોત નીપજ્યા, એ બધા જ આતંકી કૃત્ય પાછળ સંઘ-ભાજપના સ્વયંસેવકોનો હાથ હોવાનું અને તેના પૂરતા પુરાવા પોતાની પાસે હોવાનું આ આઈએએસ અધિકારીએ જાહેર કરેલ હતું. તત્કાલીન ગૃહપ્રધાન શિંદેએ જયપુરની ચિંતન શિબિરમાં, ૨૦૧૩માં હિંદુ આતંકવાદ ફેલાવવાની ભાજપ થકી કોશિશોનો ઉલ્લેખ કર્યો. પરંતુ વિરોધ થતાં જ અને હોબાળો થતા પાણીમાં બેસી ગયા. તે વખતે પણ આ આ સિંહ સાહેબે સંઘના સ્વયંસેવકો અને પ્રચારકો આતંકી કૃત્યમાં સંડોવાયેલા હોવાનો પોતાની પાસે પૂરતા પુરાવા છે તેવું સ્પષ્ટ જણાવેલ. જોકે તેમણે ભગવા આતંકવાદ જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ ટાળ્યો હતો. સુનિલ જોશી જેમની હત્યા થઈ હતી અને જે સંઘના પ્રચારક રહેલા ફરાર પ્રચારક સંદીપ ડાંગ એ, રામજી કાલસંઘ્રા, મુકેશ વસાણી, દેવેન્દ્ર ગુપ્તજ, ચંદ્રશેખર લેવે, ઉપરાંત સમગ્ર આતંકી પ્રવૃત્તિના મુખ્ય ષડયંત્રકારી ડાંગ ગુજરાતના નિવાસી, સ્વામી અસીમાનંદ સહિતના નામ જાહેર કર્યા હતા. સાધ્વી પ્રજ્ઞા ઠાકુર અને કર્નલ પુરોહિત તથા બીજી પણ ઘણી વ્યક્તિઓ સુધી નેશનલ ઈન્વેસ્ટિગેશન એજન્સી પહોંચી હોવાનું રાજ કુમાર સિંહનું પ્રગટ પણે કહેવું હતું. અધૂરામાં પૂરું અંબાલાની જેલમાં સ્વામી અસીમાનંદની નવ કલાક ૨૬ મિનિટ જેટલી લાંબી મુલાકાત લઈને, લીના ગીતા રઘુનાથને કેરેવાન સામયિકમાં પ્રકાશિત કરી. આ પહેલા કેરેવાન સામયિકે અબબાર જોગ નિવેદન કર્યું હતું તેમાં અસીમાનંદે આચરેલા આતંકી

કૃત્ય, સંઘ સુપ્રીમો ડોક્ટર મોહન ભાગવત અને વરિષ્ઠ પ્રચારક ઈન્દ્રેશકુમારની સંમતિથી હાથ ધરાયાનું જણાવ્યું હતું. સ્વામી અસીમાનંદે સંઘ તરફથી આપેલ ધારાશાસ્ત્રીઓએ આવી કોઈ મુલાકાત જેલમાં થઈ હોવાનું નકાર્યું, પરંતુ સમગ્ર બાબતને આતંકવાદ સાથે જોડવામાં ગૃહમંત્રી સુશીલ કુમાર શિંદે અને ગૃહ સચિવ સિંહનો સંબંધ હોવાથી સંઘના અધિકારી એમનાથી નારાજ થવા સ્વાભાવિક છે. આજ આર.ક.સિંહે, શિંદે - દાઉદ કનેક્શનનો પણ પર્દાફાશ કરેલ હતો. આઈપીએલના સદ્દા કૌભાંડમાં દાઉદના મળતીયા, મુંબઈના વેપારીની દિલ્હી પોલીસ તપાસ કરે એ શિંદેને કહતું હોવાનું આર.કે.સિંહે પોતાની વેબસાઈટ ઉપર પણ જણાવેલ છે.

નરેન્દ્ર મોદીના સત્તારોહણ પછી એનઆઈએ દ્વારા સ્વામી પ્રજ્ઞા ઠાકુર જે ૨૦૦૮ના માલેગાંવ બ્લાસ્ટની મુખ્ય આરોપી છે, તેની સામેના ચાર્જ પડતા મૂકવામાં આવેલ છે. જેના દ્વારા હિંદુત્વવાદીઓને ભગવા આતંક એક ભ્રમ હોવાની વાત ફેલાવવાની તક મળી ગઈ છે. ભારતીય જનતા પાર્ટી

અને રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ જ્યારે પણ આતંકવાદની વાત કરે છે ત્યારે ઈસ્લામિક આતંકવાદ અભિપ્રેત હોય છે, પરંતુ જ્યારે હિંદુ આતંકવાદની વાત આવે છે ત્યારે તેઓને સાપ સુંઘી જાય છે. પશ્ચિમના કેટલાક વિવેચકોએ ૨૦૦૨ના ગુજરાત મુસ્લિમ વિરુદ્ધના તોફાનો પછી હિંદુ આતંકવાદી જૂથો તરફથી ભય હોવા બાબતે સુચિત કરેલ, પરંતુ તેને કોઈએ ગંભીરતાથી લીધેલ નહોતું. ૨૦૧૦માં ચિદમ્બરમે આ વાત સ્પષ્ટ રીતે કરી જેના પરિણામ હાલ તેઓ તથા તેમના પુત્ર કાર્તિ, મોદી સરકાર દ્વારા જુદા જુદા કેસો દ્વારા ભોગવી રહ્યા છે. આર.એસ.એસ.નો આ દાવો છે કે હિંદુ ધર્મ દુનિયામાં સૌથી સહિષ્ણુ છે માટે આતંકવાદ અને તે બિલકુલ વિરુદ્ધ દિશાના શબ્દો છે જે એક સાથે ક્યારેય રહી ન શકે. કાળુ દૂધ કેવી રીતે હોઈ શકે, તેવો પ્રશ્ન તેઓ કરે છે. અત્યાર સુધીના દુનિયાએ જોયેલ આતંકવાદમાં શ્રીલંકાના તામિલ વ્યાઘ્રો ખૂબ જ ઘાતક અને મરણિયા આતંકી તરીકે કુખ્યાત છે. ૧૯૮૪માં, અલ-કાયદાના અમેરિકાના હુમલાના ઘણા વર્ષો પહેલા, ઓશો રજનીશ, સ્વનિયુક્ત ભગવાનના ભક્તો દ્વારા

અમેરિકાએ આ ચહેરો અનુભવેલ છે. આ પરિપ્રેક્ષમાં હિન્દુઓ આતંકી કૃત્ય ન કરી શકે તે દાવો ટકી શકે તેમ નથી.

સિમી, ઈન્ડીયન મુજાહિદીન, અલકાયદા, આઈએસઆઈએસ, દાઈશ અને બીજો ભળતા નામો દ્વારા ઈસ્લામ અને મુસલમાન વિરુદ્ધ જે અપપ્રચાર વિદેશી તથા સ્થાનિક માધ્યમોએ ચલાવ્યો છે, તેનો ભરપૂર લાભ આ હિન્દુત્વ વાદીઓએ ઉઠાવેલ છે. જ્યારે કે ઈસ્લામની શિક્ષા સ્પષ્ટ રીતે શાંતિ અને સૌહાર્દની છે અને આપણા દેશ અને રાજ્યમાં પણ મુસ્લિમો શાંતિપ્રિય અને કાયદાને અનુસરતા જોવા મળેલ છે. છતાં પણ બહુમતી માનસમાં આ નકારાત્મક વિભાવના બનાવી રાખવામાં સંઘી પ્રચારકો મહદ અંશે સફળ રહ્યા છે.

નિરક્ષરતા અને ષડયંત્ર અંતર્ગત વાવેલા કટ્ટરતાના બીજ વિદેશીઓને જુદા જુદા સ્વરૂપે મદદ કરતા રહ્યા છે. વર્તમાન શાસક વર્ગે આપણને પોતાના હલકા પણ અને સંકુચિતતાઓને ઉજાગર કરવાનું અને તેના પર ગર્વ કરવાનું શીખવ્યું છે. આપણામાં ધર્મધૃતિ તો હતી જ પરંતુ તેને વાવટો બનાવીને ગર્વ સાથે ફરકાવતા રહેવાનું વર્તમાન શાસક વર્ગ શીખવ્યું છે. પોતાની સંકીર્ણતા લોકો છુપાવીને રાખતા હતા, કારણકે અસહિષ્ણુતાનું પ્રદર્શન અયોગ્ય માનવામાં આવતું હતું. હવે આ જ આધારભૂત ભારતીય જીવનને શરમનો પર્ચાય બનાવી દેવાયો છે. જાણે કે વામન પણા પર ગર્વ કરો અને વ્યક્તિગત સાહસના અભાવને કારણે એક જૂથમાં સામેલ થઈ જાઓ. ભીડને શક્તિ બનાવી દેવાઈ છે. હવે તર્ક આધારિત જીવનદૃષ્ટિને નષ્ટ કરવાનું કામ છે અને આને શ્રદ્ધા કહીને આ બેશરમીને

સાહસનું નામ આપી દેવાયું છે. આપણી સદીઓથી ચાલી આવતી ઉદારતાને નષ્ટ કરી આપણને સંકુચિત બનાવાઈ રહ્યા છે. આસ્થા હથિયાર કેવી રીતે હોઈ શકે? તે તો પોતાને જાણવાની આંતરિક યાત્રાનો પુરસ્કાર છે. તમામ ખતરાઓ સામે લડનારા સૈન્યમાં પણ સાંપ્રદાયિકતા પ્રવેશી ચૂકી છે જે અત્યંત ગંભીર છે.

આ પડકારને એક તરફ મુસ્લિમોએ તો બીજી તરફ સાચા

બિનસાંપ્રદાયિક હિન્દુ બંધુઓએ ઉપાડી લેવો પડશે અને આતંકવાદને ધાર્મિક નજરથી જોવાની સમજને તિલાંજલિ આપવા ખૂબ કસરત કરવી પડશે તેમ જણાઈ રહ્યું છે.

આ પરિપ્રેક્ષમાં હવે આ તપાસ સાચી દિશા પકડે છે કે કેમ એ જોવું ખૂબ જ રસપ્રદ રહેશે. ●

(મહેમાન તંત્રી નિવૃત્ત મુખ્ય ઈજનેર ગેટકો - જઈબી છે. આપનો સંપર્ક mgvgetco@yahoo.co.in ઉપર કરી શકાય છે.)

SIO
sioindia

**MAY THE PEOPLE OF KERALA
RECEIVE IMMEDIATE COMFORTS
FROM THIS DISASTROUS FLOOD.**

**CONTRIBUTE FOR
JAMAT-E-ISLAMI KERALA RELIEF EFFORT**

**JAMAAT-E-ISLAMI HIND
AXIS BANK
A/C 916010084389753
IFSC-UTIB 0002916
MAVOOR ROAD BRANCH
KOZHIKKODE**

**PRAY WHOLEHEARTEDLY
CONTRIBUTE GENEROUSLY**

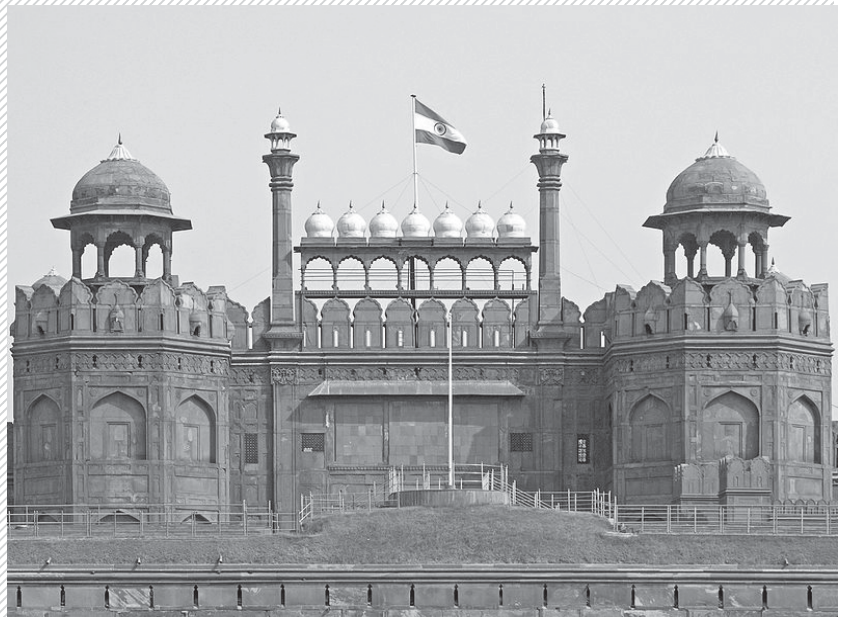
ભય, ભૂખ અને ભ્રષ્ટાચાર મુક્ત ભારતનું સંકલ્પ

વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ સ્વતંત્રતા દિવસની ૭૨મી વર્ષગાંઠના અવસર પર લાલ કિલ્લા પરથી જે પ્રવચન આપ્યું તે ચૂંટણી પ્રચાર જેવું લાગ્યું. તેમના ભાષણના કેન્દ્રમાં ૨૦૨૨ હતું જ્યારે કે ૨૦૧૮માં લોકસભાની ચૂંટણી થવાની છે. આ સાડા ચાર વર્ષમાં શું કર્યું અને અત્યારે દેશ સામે જે પડકારો છે તેના માટે સરકાર પાસે શું આયોજન છે તેના વિષે વાત થવી જોઈતી હતી. ૨૦૨૨માં ‘ન્યુ ઇન્ડિયા’નું સ્વપ્ન સાકાર કરવાની ચર્ચા કરીને વડાપ્રધાન પ્રજાના માનસને પ્રભાવિત કરવાના પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. ૨૦૧૪માં પણ આવા જ કેટલાક વાયદાઓ કરીને સત્તા પ્રાપ્ત કરી હતી, ‘ન્યુ ઇન્ડિયા’ના નિર્માણ માટે તમે જે વાતો કરી છે આપની સરકારે ચાર વર્ષોમાં એના માટે શું મહત્વના કાર્ય કર્યા છે, ક્યાં પગલા લીધા છે, શું સફળતાઓ મળી છે અને કેવા પડકારો છે. તેની વિસ્તારપૂર્વક રજૂઆત થવી જોઈતી હતી.

‘ન્યુ ઇન્ડિયા’ની વાત કરતા વડાપ્રધાને કહ્યું કે અમે ભય, ભૂખ અને ભ્રષ્ટાચાર મુક્ત ભારત બનાવીશું. આ કોઈ નવું સૂત્ર નથી ભૂતપૂર્વ વડાપ્રધાન અટલબિહારી વાજપેયે પણ આ નારો આપ્યો હતો. ભયની વાત કરીએ તો આજે દેશની મોટી વસ્તી ભયના ઓથા હેઠળ જીવી રહી છે. કોઈને પોતાની ઓળખ સાથે જીવવામાં ભય લાગે છે, કોઈને સત્ય બોલવામાં ભય લાગે છે કેમકે ક્યાંક

જનૈદ ભીડનો ભોગ બને છે, તો ક્યાંક કલબુર્ગી અને ગૌરીલંકેશની નિર્મમ હત્યા થાય છે. કોઈને પોતાની જાતિ દર્શાવવામાં ભય લાગે છે. આંતરિક સુરક્ષાની પરિસ્થિતિ આ છે કે ગત ત્રણ વર્ષોમાં ધાર્મિક દંગામાં ૪૧%ની વૃદ્ધિ થઈ છે. મોબ લીલિંગમાં ૩૮થી વધુ હત્યા અને ૧૧૦૦થી વધુ ઘાયલ થયા છે. ભયનું વાતવરણ એટલું વધ્યું છે કે રિટાયર્ડ પોલીસ ઓફિસર જુલીઓ રિબેરોને કહેવું પડે છે કે ખિસ્તી તરીકે પોતાની જાતને સ્ટ્રેન્જર હોવાનું અનુભવ કરી રહ્યો છું. સામાન્ય વ્યક્તિની શું દશા હશે તેની કલ્પના કરી શકાય છે. દેશના ઉચ્ચ શિક્ષિત એવા ૭૫ વૈજ્ઞાનિકોએ પ્રમુખશ્રીને પત્ર લખી કહ્યું હતું કે દેશની પરિસ્થિતિ બાફેલા ઢેર જેવી થઈ ગઈ છે. શૈક્ષણિક સંકુલોમાં વિદ્યાર્થીઓને નિશાન બનાવવામાં આવી રહ્યા છે.

સ્ત્રીઓ સાથે બળાત્કારની ઘટનાઓ વધી રહી છે. અહીં સુધી કે નાની ઉંમરની ફૂલ જેવી બાળકીઓની આબરૂ પણ સલામત નથી. ગ્લોબલ એક્સપર્ટના સર્વે મુજબ ભારત મહિલાઓ માટે વિશ્વનું સૌથી અસુરક્ષિત દેશ છે. ઈમાનદાર અધિકારીઓને બદલીની ધમકી આપી દેવામાં આવે છે. હેટ સ્પીચીસની સીઝન આવી હોય એવું લાગે છે. કોઈ વિશેષ ધર્મનો ભય દર્શાવી વોટ બેંક ઊભી કરવામાં આવી રહી છે. વિવિધ મુદ્દાઓ ઊભા કરી મોબ લીલિંગની ઘટનાઓમાં વૃદ્ધિ થઈ રહી છે. આતંકવાદના નામે ફેક એન્કાઉન્ટર કરી નિર્દોષ યુવાનોની હત્યા કરવામાં આવી રહી છે. દલિતો, મુસ્લિમો અને પછાત વર્ગના લોકો પર વધતા જતા હિંસાના બનાવો શું સામાન્ય નાગરિકને ભયભીત નથી કરી રહ્યા!!!

હવે તો મોડલ સીટીના નામે બે ટંકની રોજી કમાવવા માટે સંઘર્ષ કરતા લારી-ગલ્લાવાળાઓ પણ ભયભીત છે. કોઈ નોટિસ વગર તેમને એક જ ઝટકામાં સાફ કરી દીધા. સરકાર પહેલાંથી જ રોજગાર ઊભા કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે. એમાંય મજબૂરીમાં સ્વરોજગાર ઊભા કરી પોતાના ગુજરાન ચલાવતા લોકોને દયનીય સ્થિતિમાં મૂકી દીધા છે. ગુડ ગવર્નેસના નગારા પીટવામાં આવ્યા પરંતુ ન તો શહેરોમાં પાર્કિંગની કોઈ યોગ્ય વ્યવસ્થા ન અસંગઠિત ક્ષેત્રોમાં મહેનત-મજૂરી કરતા લોકો માટે કોઈ વૈકલ્પિક વ્યવસ્થા. ટૂંકમાં જોઈએ તો કોઈ ભયમુક્ત નથી. ક્યાંક પોલીસનો આતંક, ક્યાંક અધિકારીઓની દબંગીરી, ક્યાંક ગૌરવકોનો આતંક, ક્યાંક ધર્મના નામે ધર્માન્યતા. મુસ્લિમ અને દલિતોને જાનનો ભય, સ્ત્રીઓને આબરુનો ભય, ઈમાનદાર અફસરોને બદલીનો ભય, મજદૂરોને રોજગારનો ભય, બહુમતીના માનસમાં ઉપજાવી કાઢેલો મુસલમાનોનો ભય... કોલમ્બિયા યુનિવર્સિટીના રિપોર્ટ મુજબ શાંતિમાં ભારતનો ક્રમ ૧૮૦માંથી ૧૭૭મો છે. આજે દરેક ભારતીયને વાયુ પ્રદૂષણના વાદળોએ ઘેરામાં લીધા છે. આવી પરિસ્થિતિમાં મોદીનું સ્વસ્થ ભારતનું સ્વપ્ન કેવી રીતે પૂરું થશે?!! ભારત ભયમુક્ત નથી થયું બલ્કે સાચું કહું તો જનતાને ભયભીત કરી સત્તા પર વિરાજમાન છે.

દેશને ભયમુક્ત કરવો હોય તો “ભાગલા પાડો અને રાજ કરો”ની નીતિનો ત્યાગ કરવો પડશે, દેશમાં

જો સરકાર સાચે જ ભય, ભૂખ અને ભ્રષ્ટાચાર મુક્ત ભારતના નિર્માણ માટે ગંભીર હોય અને સાંપ્રદાયિકતા અને જાતિવાદી મુક્ત સમાજની રચના કરવા માગતી હોય; યુવાનો, સ્ત્રીઓ, કિસાનો અને દરેક નાગરિકને સુખ, શાંતિ અને સમૃદ્ધિ આપવા માગતી હોય તો તેમને મારી સજા હ છે કે એકવાર હઝરત મુહમ્મદ પયગમ્બર સ.અ.વ.નું જીવન ઇરિત્ર વાંચો. જુલમ, હિંસા અને અરાજકતાના માહોલ વચ્ચે આપે કહું હવું કે એક દિવસ આવશે કે એક સ્ત્રી એકલી સનઆ (ટમન)થી હઝરતમોત (બહરીન) સુધી હાથમાં સોનું ઉછાળતી ટાઝા કરશે અને તેને જંગલી જાનવર સિવાય કોઈનો ભય નહીં હોય. ન્યાયિક અને શાંતિમય વાતાવરણનું નિર્માણ કેવી રીતે થયું તેના માટે આપ સ.અ.વ.ના જીવન ઇરિત્રમાંથી દાણું માર્ગદર્શન મળી જશે.

નફરત અને ઘૃણા ફેલાવતા લોકોને કોઈ પક્ષપાત વગર જેલ ભેગા કરવા પડશે, ખોટા એન્કાઉન્ટર બંધ કરવા પડશે,

લોકા માટે મોટાપાયે રોજગારના એકમો ઊભા કરવા પડશે, બળાત્કારીઓને દાખલારૂપ સજા કરવી પડશે, કાનૂનના ઉલ્લંઘન કરતા ઈસમોને સજા કરવી પડશે, ખંડિત ચરિત્ર ધરાવતા નેતાઓને રાજનીતિથી દૂર કરવા પડશે, પોલીસ રિફોર્મ માટે મજબૂત પગલા લેવા પડશે. ન્યાય પ્રક્રિયાને સરળ ઝડપી અને તટસ્થ બનાવવી પડશે. ભારતને ભયમુક્ત અને સુખી સંપન્ન કરવા માટે સરકારે જે વાયદા કર્યા હતા તે ૪ વર્ષમાં પણ પૂર્ણ થયા નથી પછી ૨૦૨૨ સુધી એ પૂર્ણ થશે એની શું ગેરંટી ?!! આ પણ જુમલા બની રહશે.

ભૂખ મુક્ત ભારતનું સ્વપ્ન પૂર્ણ કરવામાં વર્તમાન સરકાર કેટલી સક્ષમ છે તેનો અંદાજ ગ્લોબલ હંગર ઇન્ડેક્સના રિપોર્ટ પરથી મળી જશે. તેના પ્રમાણે ભારત ૧૧૮માંથી ૧૦૦માં ક્રમે છે જે પહેલાં ૮૭મા ક્રમે હતો એટલે ગ્રાફ ગગડયું છે. સ્ત્રીઓ અને બાળકોમાં કુપોષણ વધ્યું છે. ગત ચાર વર્ષોમાં સરકારે ક્યાં પગલા લીધા? જો કોઈ અસરકારક પહેલ કરી હોત તો આપણો ક્રમ નીચે ગયો હોત. કેન્દ્ર સરકારની નાક નીચે દિલ્હીમાં એક બાળકનું મૃત્યુ થયું, પોસ્ટમાર્ટમ રિપોર્ટમાં મૃત્યુનું કારણ ભૂખમરો આવ્યો હતો. ઝારખંડમાં પણ અમુક મહિના પહેલા પણ આવી જ ઘટના બહાર આવી હતી. ૨૦૧૪માં કિસાનોને ૧૦ ગણા નફાની વાત કરી હતી, અત્યારે ૨૦૨૨માં બમણા નફાની વાત કરી પરંતુ પરિસ્થિતિ તો ચાર વર્ષોમાં વધારેને વધારે ખરાબ થઈ છે. આત્મ હત્યાઓમાં કિસાન મોખરે છે, તેનું મૂળ કારણ સરકારની નિષ્ફળ નીતિઓ છે. મોટા મોટા ધન કુબેરોના કરજ માફ કરવામાં આવે છે અને નાના લોકોથી ભારે વ્યાજ વસૂલવામાં આવે

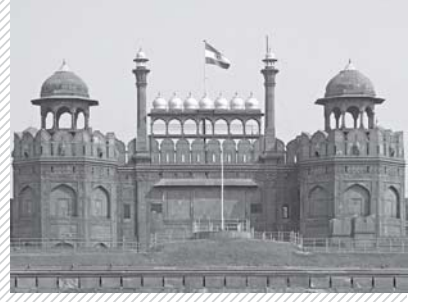
છે. તેમના પાકોને થતા નુકસાનને પહોંચી વળવા સરકાર કોઈ પ્રભાવશીલ પગલા લઈ શકી નથી. દર વર્ષે ૧૦ લાખ રોજગાર ઊભા કરવાનો વાયદો કર્યો હતો, વાસ્તવમાં વૃદ્ધિના બદલે તેમાં કમી આવી છે. સ્વરોજગારની તકો પણ ઓછી થઈ છે. લેબર બ્યુરો સ્ટેટિક મુજબ ભારત દુનિયાના સૌથી વધુ બેરોજગાર દેશમાં સામેલ થઈ ગયો છે. bplમાં વધારો થયો છે. મોદીજીના 'વિકાસ' રથે પ્રગતિ કરી હેપીનેસમાં ભારતને ૧૫૫માંથી ૧૩૩મા ક્રમે પહોંચાડી દીધો છે. આવી પરિસ્થિતિમાં ભૂખ મુક્ત ભારત કઈ રીતે બનશે તે માટે સામાન્ય જનને વિશ્વાસમાં લેવા પડશે.

હવે વાત કરીએ ભ્રષ્ટાચાર મુક્તિની, એમાંય સરકારને કોઈ સફળતા મળી નથી. મુસ્લિમ મુક્ત કે કોંગ્રેસમુક્ત ભારતના નારાના સ્થાને લાંચ-રુશ્વત અને ભ્રષ્ટાચાર નાબૂદ કરવા માટે પ્રયાસ કર્યા હોત તો ૨૦૨૨ના સ્વપ્ન માટે કદાચ માર્ગ મોકળો થયો હોત. કેમકે ગત સરકારના ભ્રષ્ટાચારને મુદ્દો બનાવીને જ સત્તા કબજે કરી હતી. વિદ્વાનો નોટબંદીને એક મોટા ભ્રષ્ટાચાર તરીકે જોઈ રહ્યા છે, સરકારે બ્લેક મની ખતમ કરવાની ઘોષણા કરી હતી એ પોકળ સાબિત થઈ. બલ્કે માલેતુજાર લોકોની બ્લેકમની વ્હાઈટ થઈ ગઈ. તકલીફ પડી તો માત્ર ગરીબ વર્ગને જેમણે પાઈ પાઈ એકઠી કરીને રાખી હતી. ૧૫ લાખ રૂપિયા જનતાને વહેંચવા માટે સ્વિસબેંકમાંથી બ્લેકમની ભારત લાવી શક્યા નથી, બલકે આંકડાકીય ભ્રષ્ટાચાર આચરી એવું દર્શાવવામાં આવી રહ્યું છે કે બ્લેકમની ઓછું થયું છે. બ્યુરોક્રેસીમાં જેવું હતું તેવું જ છે કોઈ સરકારી કામ લાંચ-રુશ્વત વગર થતું નથી. રાફેલની કોઈ માહિતી આપવા સરકાર તૈયાર

નથી. વ્યાપકમાં આપણી સમક્ષ છે જ. transparency international reveal પ્રમાણે ભારત એશિયાનો સૌથી ભ્રષ્ટ દેશ બની ગયો છે. સ્વરાજ અને સુશાસનની વાત પણ મોદીજીએ કરી પરંતુ અત્યાર સુધી ન લોકપાલની નિમણુક થઈ છે ન લોકાયુક્તની. તલાટી સ્કેમ અને સુજલામ સુફલામ સ્કેમ 'ભ્રષ્ટાચાર મુક્તિ'ના પોકળ દાવા છે.

૨૦૨૨માં ગામડાઓમાં વિજળી, પાણી અને પાકા ઘર આપવાની અને કિસાનો ચેનથી સૂઈ શકશેની વાત મોદીજીએ કહી છે પરંતુ અત્યારે ચાર વર્ષ પછી ગામડાઓની પરિસ્થિતિમાં શું પરિવર્તન આવ્યું છે.?! જે જોતાં આ વાત પણ શબ્દોની સોદાગરી જેવી લાગે છે. ગુજરાતના ઘણાં ગામડાઓ છે જ્યાં અત્યાર સુધી સડક, વિજળી કે પાણીની વ્યવસ્થા થઈ શકી નથી જ્યારે કે ગુજરાતમાં મોદીજીએ ૧૪ વર્ષ સુધી મુખ્યમંત્રી રહ્યા છે. આતંકવાદ નાબૂદી માટે પણ વડાપ્રધાને સાચી દિશામાં તપાસ કરાવી પડશે. જે મુસ્લિમ યુવાનોને આવા કેસોમાં જેલ ભેગા કરવામાં આવ્યા હતા તેમાંના મોટેભાગે તેઓ ૧૦ થી ૨૩ વર્ષની જેલ ભોગવવા બાદ નિર્દોષ છૂટ્યા છે. પ્રશ્ન એ થાય કે ગુનેગાર ગયા ક્યાં? તે બીજા સમુદાયના પણ હોઈ શકે છે પરંતુ બીજા સમુદાયના જે લોકોની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી તેમની સાથે નરમ વલણ રાખવા દબાણ કરવામાં આવ્યું છે. અથવા તેમને બચાવવા પ્રયત્નો કરવામાં આવ્યા છે. આવી પરિસ્થિતિમાં સાંપ્રદાયિકતા મુક્ત ભારતનું મોદીજીનું સ્વપ્ન કઈ રીતે પૂર્ણ થશે.?!!

જો સરકાર સાચે જ ભય, ભૂખ અને ભ્રષ્ટાચાર મુક્ત ભારતના નિર્માણ

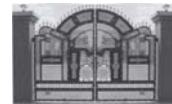

માટે ગંભીર હોય અને સાંપ્રદાયિકતા અને જાતિવાદી મુક્ત સમાજની રચના કરવા માગતી હોય; યુવાનો, સ્ત્રીઓ, કિસાનો અને દરેક નાગરિકને સુખ, શાંતિ અને સમૃદ્ધિ આપવા માગતી હોય તો તેમને મારી સલાહ છે કે એકવાર હજરત મુહમ્મદ પયગમ્બર સ.અ.વ.નું જીવન ચરિત્ર વાંચે. જુલમ, હિંસા અને અરાજકતાના માહોલ વચ્ચે આપે કહ્યું હતું કે એક દિવસ આવશે કે એક સ્ત્રી એકલી સનઆ (યમન)થી હજરલમોત (બહરીન) સુધી હાથમાં સોનું ઉછાળતી યાત્રા કરશે અને તેને જંગલી જાનવર સિવાય કોઈનો ભય નહીં હોય. ન્યાયિક અને શાંતિમય વાતાવરણનું નિર્માણ કેવી રીતે થયું તેના માટે આપ સ.અ.વ.ના જીવન ચરિત્રમાંથી ઘણું માર્ગદર્શન મળી જશે. છેલ્લે વડાપ્રધાનને તેમના જ શબ્દો યાદ દેવડાવીશું કે “સમય પર કોઈ કામ નહીં ક્રિયા ગયા તો ઈચ્છિત પરિણામ નહીં મિલ સકતા”

—●—
sahmed.yuva@gmail.com

Prince Fabrication

Akil bhai M. 9426584514
Ismail bhai M. 9409407917
Ibrahim bhai M. 9723713519

ALL KIND OF
GATE, GRILL,
CHANAL
GATE,
SPIRAL
STAIR, STAIR
RAILING

205, LOKHANDWALI'S CHAWL, OPP. MOHAMMADI
MASJID, RAKHIYAL ROAD, BAPUNAGAR,
AHMEDABAD - 380024 (O): 079-22742658

વિશેષ ચર્ચા

ભારતમાં મુસલમાનોની હાલની પરિસ્થિતિ

સૈયદ જલાલુદ્દીન ઉમરી

(તુર્કીનું શહેર ઇસ્તંબુલમાં પાછલા દિવસોમાં મુસ્લિમ અલ્પસંખ્યકોની હાલત અને સમસ્યાઓ ઉપર ચિંતન માટે આંતરરાષ્ટ્રીય સંમેલન આયોજિત કરવામાં આવ્યું હતું. તેમાં એશિયા, આફ્રિકા, યુરોપ, અને અમેરિકાના ૧૨૫થી વધારે દેશોના પ્રતિનિધિઓ હાજર રહ્યા હતા. એમાં નાની આબાદીવાળાઓનું પણ પ્રતિનિધિત્વ હતું અને મોટી આબાદીવાળાઓનું પણ. જમાઅતે ઇસ્લામી હિંદના અધ્યક્ષ પણ આ સંમેલનમાં હાજર રહ્યા હતાં. જનાબ અબ્દુલ્લાહ મિન્હામ (કેરળ) પણ આ સંમેલનમાં હાજર રહ્યા હતાં. ભારતમાં મુસલમાન પારિભાષિક અર્થોમાં અલ્પસંખ્યામાં છે, પરંતુ એમની વસ્તી અને ઇતિહાસ મુજબ તે દુનિયાના સૌથી મોટા અલ્પસંખ્યક કહી શકાય છે. ભારતીય મુસલમાનોના હાલના પરિપ્રેક્ષ્યમાં આ લેખ આ સંમેલનમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો. - સંપાદક મંડળ)

ભારત એક વિશાળ દેશ છે. તેની વસ્તી અત્યારે એક સો ત્રીસ કરોડ પાર કરી ચૂકી છે. અહીંયા મોટા મોટા ધર્મોના માનનારાઓ જોવા મળે છે. અહીંયા જુદી જુદી ભાષાઓ બોલવામાં આવે છે. હિંદી અને અંગ્રેજીને સરકારી ભાષાનો દરજ્જો પ્રાપ્ત છે. અહીંયા સભ્યતા-સંસ્કૃતિ અને રહેણી-કરણીમાં ગ્રોથ જોવા મળે છે. અહીંયા મુસલમાનોની વસ્તી ૨૦ કરોડની આસપાસ છે. તે સમગ્ર દેશમાં ફેલાયેલા છે. તેમનું પ્રમાણ ક્યાંક વધારે તો ક્યાંક ઓછું છે. સમગ્ર દેશમાં એમના નાના મોટા ઇસ્લામી શિક્ષા કેન્દ્ર છે, જ્યાં દીન (ધર્મ)ની શિક્ષા આપવામાં આવે છે. એમાં દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ અને નદ્વતુલ ઉલમા લખનૌનો વૈશ્વિક સ્તરે લોકપ્રિયતા પ્રાપ્ત છે.

આના સિવાય ઘણાં મોટા અને હજારો નાના મદ્રસા સમગ્ર દેશમાં

ફેલાયેલા છે, જ્યાં દીની શિક્ષાની યોગ્ય વ્યવસ્થા છે. મુસલમાનોના અન્ય શિક્ષણ સંસ્થાન પણ છે, જેમાં અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી, અલીગઢ અને જામિયા મિલ્લીયા ઇસ્લામિયા, દિલ્હી પ્રસિદ્ધ છે. એવી રીતે સેંકડો કોલેજો છે, જેમાં સરકાર-માન્ય અભ્યાસક્રમ ભણાવવામાં આવે છે. એમનો સરકારી પ્રમાણપત્ર અને ક્યારેક ક્યારેક આર્થિક સહાયતા પણ મળે છે. દેશની વિશાળતા અને મુસલમાનોની વસ્તીના પ્રમાણમાં આ શિક્ષણ સંસ્થાનો ખૂબ જ ઓછા છે. આથી જ મુસલમાનો શિક્ષણ ક્ષેત્રે દેશની બીજી કોમોથી પાછળ

છે. દીનથી એમનો ભાવનાત્મક લગાવ તો છે, પરંતુ તેમાં દીની શિક્ષણનો અભાવ છે. ઘણાં બિનઈસ્લામી રીતિ-રિવાજ અને પરંપરાઓએ એમાં પોતાની જગ્યા બનાવી લીધી છે. બીજા શિક્ષણમાં પણ અન્ય કોમો આનાથી ઘણી આગળ છે. મુસલમાન આર્થિક પ્રમાણમાં પણ ખૂબ જ પછાત છે. નોકરીઓમાં પણ એમનું પ્રમાણ નહિવત્ છે. વ્યાપાર અને ઉદ્યોગ-ધંધામાં તે કમજોર છે, સંસાધનોની કમી અને ટેકનીકલી અનભિજ્ઞતાના લીધે તે દેશની બીજી કોમોથી આગળ નથી વધતાં.

ભારતના સંવિધાન અને કાનૂનના પ્રમાણે દેશમાં દરેક ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક વર્ગને પોતાના પર્સનલ લો પર અમલ કરવાનો સંપૂર્ણ અધિકાર છે. મુસલમાનો માટે પણ પર્સનલ લો પર અમલ કરવાની પૂરી સ્વતંત્રતા છે. મુસલમાનોમાં

મોટાભાગના લોકો સામાજિક મામલોમાં પોતાના દીન પર અમલ કરે છે અને અમુક મામલામાં એમનાથી કોતાહી પણ થાય છે. વિચારવા જેવી વાત એ છે કે સરકાર અને ન્યાયપાલિકા તરફથી પર્સનલ લોમાં જ્યારે ત્યારે હસ્તક્ષેપ થઈ રહ્યા છે. કુર્આન અને હદીસથી જે આદેશ પ્રમાણિત છે અને જેના પર ઉમ્મતે મુસ્લિમાનો મતભેદ છે એના વિરુદ્ધ પણ અદાલતોના ફેસલા આવી જાય છે, જેના લીધે મુસલમાનોમાં બેચેનીનું પેદા થવું સ્વાભાવિક છે. આ હસ્તક્ષેપના વિરુદ્ધ મુસલમાનો અવાજ પણ ઉઠાવે છે અને પોતાના આ ઈરાદાને જાહેર પણ કરે છે કે તે મુસ્લિમ પર્સનલ લોમાં હસ્તક્ષેપ સહન નહીં કરે.

ભારતીય સમાજ એક મિશ્રિત સમાજ છે. અહીંયાની વસ્તી મોટાભાગે સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક સહૃદયતાની પરંપરાઓ ધરાવે છે. હિંદુ, મુસ્લિમ અને અન્ય ધર્મોના લોકો સામાન્ય રીતે શાંતિપ્રિયતા સાથે રહે છે. તે એકબીજાના સુખ-દુખમાં સાથે રહે

છે. સ્કૂલ, કોલેજ, કાર્યાલય અને બજારની દરેક જગ્યાએ એમને એક બીજાથી ઓળખાણ પડતી રહે છે. મોટાભાગના લોકોમાં દેશની સેવા અને એના વિકાસ માટે સંઘર્ષની ભાવના જોવા મળે છે.

આમ વસ્તીની ખેરપસંદી (શુભેચ્છા) છતાંય દેશનો એક વર્ગ આક્રમક દેશભક્તિનો સમર્થક છે. તે ફસાદી માનસિકતા ધરાવે છે અને દેશને એક વિશેષ સભ્યતા અને સંસ્કૃતિને જબરદસ્તી પાબંદ બનાવવા માગે છે. આ ગ્રુપની હરકતોથી અહીંની બીજી સંસ્કૃતિ વર્ગ અને અલ્પસંખ્યક વર્ગના લોકો ભય અનુભવે છે. આ તત્વ વિશેષ રૂપથી મુસલમાનોને દેશની દુશ્મન કોમની હૈસિયતથી જુએ છે. એના તરફથી મોટેભાગે લડાઈ-ઝઘડા અને ફસાદ થતા રહે છે, જેમાં માનવોની જાન અને માલનું નુકસાન થાય છે. ક્યારેક ક્યારેક પ્રશાસનનું સમર્થન પણ ઉપદ્રવી તત્વોના સાથે હોય છે, જેના લીધે મુસલમાન પોતાને અસુરક્ષિત હોવાનું અનુભવ કરે છે. મુસલમાનો અને શાંતિપ્રિય લોકો

માટે સંતોષનો સ્વરૂપ એ છે કે દેશનો કાનૂન આ આક્રમક દેશભક્તિ અને દંગાના વિરોધમાં છે અને આ ખોટા વલણને અહીંના લોકોનું સમર્થન પણ પ્રાપ્ત નથી.

મુસ્લિમ સમાજના બુદ્ધિજીવી લોકો, સંકુલો અને સંસ્થાઓ પોતાની સમસ્યાઓને શાંતિપ્રિય રીતે ઉકેલ લાવવાની અને પોતાને દીન અને શરીઅતના પાબંદ બનાવવાની કોશિશ કરી રહ્યા છે, જેથી મુસલમાન પોતાની ધાર્મિક છબીના સાથે જીવન પસાર કરી શકે અને એક આદર્શ નાગરિકની ભૂમિકા અદા કરે. સંભવ છે કે હું અહીં જમાઅતે ઈસ્લામી હિંદ અને એમની સેવાઓનું સંક્ષિપ્તમાં વર્ણન કરું. જમાઅતે ઈસ્લામી હિંદ આ દેશમાં મુસલમાનોની એક મોટી અને સંગઠિત જમાઅત છે, જે સમગ્ર દેશમાં ફેલાયેલી છે. એના સભ્યો અને કાર્યકર્તાઓની સંખ્યા હજારોમાં છે. તેનાથી હમદર્દી રાખવા અને સહયોગ કરવાવાળા લોકો લાખોની સંખ્યામાં છે. જમાઅતની કોશિશ છે કે આનાથી લગાવ રાખનારા લોકો ઈસ્લામી શિક્ષણની પાબંદીઓ અને પોતાના નૈતિક ચરિત્રથી ઈસ્લામનો આદર્શ નમૂનો પેશ કરે.

દેશમાં મુસલમાન લગભગ ૧૫ ટકા અને હિંદુ ભાઈ ૮૫ ટકા છે. જમાઅતની કોશિશોનું એક ખાસ લક્ષ્ય એ છે કે અહીંયા બિનમુસ્લિમ વસ્તીમાં ઈસ્લામનો વ્યાપક પરિચય કરાવે. એમને દેખાડવામાં આવે કે ઈસ્લામ એક ઈશ્વરીય ધર્મ છે અને આ પૂરી માનવતા માટે સંપૂર્ણપણે રહમત છે. આમાં લોક અને પરલોક બંનેની

ભલાઈ છે. જમાઅતની કોશિશ છે કે ઈસ્લામ અને મુસલમાનો વિશે જે ખોટી અવધારણાઓ છે તે દૂર થાય અને ઈસ્લામની ખરી છબી દેશના સામે આવે.

ઈસ્લામના પરિચય માટે જમાઅતે ઈસ્લામી હિંદ દેશની ચૌદ મોટી ભાષાઓમાં કુર્આન, હદીસ અને સીરતના અનુવાદ ઉપલબ્ધ કર્યા છે અને ખૂબ જ મોટા સ્તરે ઈસ્લામી પુસ્તકો તૈયાર કરાવ્યા છે. ઈસ્લામના પ્રચાર અને પ્રસાર માટે એ બધા પ્રયત્નિત અને વૈધ સંસાધનોનો ઉપયોગ કરે છે. જમાઅતના કામનું બીજું મેદાન ઉમ્મતે મુસ્લિમાની ઈસ્લાહ અને તરબિયત છે. જમાઅત કોશિશ કરે છે કે ઉમ્મત દીન(ધર્મ)થી સંપૂર્ણ રીતે પરિચિત થાય. એના અંદર દીનને સમજવાની યોગ્યતા પ્રાપ્ત થાય, વિશેષ રૂપથી પોતાના પારિવારિક જીવનમાં તે ઈસ્લામના આદેશોનો પાબંદ થાય અને મુસલમાનોમાં આદર્શ પરિવારની સ્થાપના થાય.

શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં પણ જમાઅત પોતાની ભૂમિકા અદા કરે છે. દેશમાં પાંચ સો થી વધુ જમાઅતે ઈસ્લામી હિંદથી સંબંધિત શૈક્ષણિક સંસ્થાન કામ કરી રહ્યા છે. એમાં પ્રાથમિક ધોરણથી લઈને હાઈસ્કૂલ અને કોલેજ સુધીના સંસ્થાનનો સમાવેશ છે. દીની દર્સગાહો પણ છે, જ્યાં દીની વિષયોમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ આપવામાં આવે છે.

જમાઅતે ઈસ્લામી હિંદ મોટા પાયા પર જન-સેવાનું કર્તાવ્ય ભેદભાવના વગર માનવતાના સ્તર ઉપર કામ કરી રહી છે. આફતગ્રસ્ત લોકો માટે મેડીકલ તેમજ આર્થિક

મદદ પ્રદાન કરે છે. આ રીતે જમાઅતે નાના-મોટા હોસ્પિટલો પૂરા દેશમાં સ્થાપિત કર્યા છે. એનાથી સમગ્ર દેશવાસીઓ લાભાન્વિત થઈ રહ્યા છે. એની સાથે-સાથે એ વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિ પણ આપે છે. બેકારોના માટે પોતાની આવડત પ્રમાણે રોજગાર ઉપલબ્ધ કરાવે છે. જે લોકો સહાયને પાત્ર છે, તેને સહાય કરે છે. જમાઅત વિભિન્ન ધર્મોના અનુયાયીઓ વચ્ચે મૈત્રીપૂર્ણ સંબંધ સ્થાપવાની કોશિશ કરે છે. શાંતિ અને સલામતીની સ્થાપના અને લોકોની સમસ્યાઓના નિવારણ માટે તે સામાજિક, ધાર્મિક તેમજ રાજનીતિક લોકો અને સંસ્થાઓથી સંપર્ક સ્થાપિત કરે છે.

જમાઅત મુસલમાનોની ધાર્મિક અને રાજનીતિક સંસ્થાઓથી બરાબર સંબંધ રાખે છે. મુસલમાનોના વચ્ચે એકતા માટે સંયુક્ત પ્લેટફોર્મ ઉપસ્થિત છે. એમનો ઉદ્દેશ્ય છે કે સમસ્યાઓ પેદા થાય તો એને સંયુક્ત રૂપથી હલ કરવામાં આવે અને મિલ્લતની તરક્કી તેમજ વિકાસના કાર્યક્રમોને હળી-મળીને કાર્યાન્વિત કરવામાં આવે.

જમાઅતે ઈસ્લામી હિંદ તરફથી સરકારને તેની જવાબદારીઓ અમલવારી અને આમ માનવીય સમસ્યાઓના નિવારણની તરફ સમય-સમય પર ધ્યાન અપાવવામાં આવે છે અને સરકારની જન-કલ્યાણકારી યોજનાઓ થી લાભ લેવા માટે લોકોના માર્ગદર્શન કરવામાં આવે છે.

નિ:શંક આ સેવાઓ મુલક તેમજ મિલ્લતની આવશ્યકતાઓ અને અપેક્ષાઓના બરાબરીમાં ઓછી છે. તેને મોટા પાયા પર કરવાની જરૂર છે. જે કોશિશો થઈ રહી છે અલ્લાહ તઆલા તેને કબૂલ કરવા, પ્રભાવશાળી બનાવવા અને વધારેમાં વધારે સેવા કરવાની તૌફીક અતા ફરમાવે. આમીન. ●

Eye Guard Opticals

Irfan Saiyad Mo.: 98252 84358

We make spectacles as per Dr. Prescription. Fitting of spectacles will be done on Japan Automatic Machine

S-B-3, Sunrise Point, Hanuman Gali, Opp. Kumar Sala No. 1, Raopura, Vadodara

નજીબ, માજિદ અને હવે?

જવાહરલાલ નહેરૂ યુનિવર્સિટી (JNU)માં ભણતા એમ.એસ.સી. બાયોટેકનોલોજીમાં અભ્યાસ કરતાં નજીબ એકમદ ઓકટોબર ૨૦૧૬થી ગુમ છે. તેનો કોઈ પતો અત્યાર સુધી પોલીસ શોધી શકી નથી. નજીબને લઈને જ્યારે પણ દેખાવો અને ધરણાં થયાં ત્યાં પોલીસે દમન ગુજારવાથી વિશેષ કંઈ કર્યું નથી. હજી નજીબની માતાના આંસુઓ સુખ્યા નથી, તેમને ઈન્સાફ મળ્યો નથી ત્યાં માજિદનો ગુમ થયાનો કિસ્સો પ્રકાશમાં આવ્યો છે.

ભુજના માજિદ થેબા અને તેની પત્ની ૧૯ જુલાઈના રોજ રાત્રી ભોજન લઈ રહ્યા હતા ત્યારે અચાનક પોલીસ ત્રાટકી હતી અને માજિદને મારવાનું શરૂ કર્યું હતું. માજિદની પત્ની આશીયાના થેબાએ બચાવવાનો પ્રયત્ન કરતાં પોલીસે તેને પણ માર માર્યો હતો અને માજિદને પોલીસ સાથે લઈ ગઈ હતી. બીજી તરફ આશીયાનાને હોસ્પિટલ ખસેડવામાં આવ્યો હતો. હોસ્પિટલમાં તેણીને ગર્ભવતી હોવા છતાં પુરતી સારવાર નહીં આપતા હોસ્પિટલના સત્તારૂઢ લોકોએ પોલીસના દબાણને વંશ થઈ અડધી રાત્રે તેણીને ડીસ્ચાર્જ કર્યું હતું. પરિવારનો આરોપ છે કે પોલીસ માજિદને પોતાની સાથે લઈ ગઈ હતી ત્યારે પોલીસ પોતાના બચાવમાં કહે છે કે માજિદ નાસી છુટ્યો હતો. પોલીસ દ્વારા ૧૯મી જુલાઈની કાર્યવાહી હાફઝા પઠાણ નામની વ્યક્તિની ફરીયાદને આધારે કરવામાં આવી હતી. તેણીનું કહેવું છે કે ૧૯મી જુલાઈએ માજિદ અને તેની પત્નીએ તેણીને માર માર્યો હતો. પોલીસના કહેવા મુજબ

માજિદ ગુનાહિત ઇતિહાસ ધરાવતો હતો અને એક કેસમાં હાલ તે જામીન પર હતો. લોકોનું માજિદ બાબતે કહેવું છે કે તેને પોલીસ લઈ ગઈ હતી અને તે પોલીસ કસ્ટડીમાં જ છે. પરંતુ પોલીસ તેને પરિવાર સમક્ષ હાજર કરવા આંખ આડા કાન કરી રહી છે.

ન્યાયની દૃષ્ટિએ જોઈએ તો પોલીસે માજિદ વિશે ખુલાસો કરવો જોઈએ. જો ખરેખર તે ફરાર થઈ ગયો હોય તો તેની શોધખોળ કરવી જોઈએ અને જો તે તેમની કસ્ટડીમાં હોય તો તે કઈ પરિસ્થિતિમાં છે અને ક્યાં છે તેનો ખુલાસો કરવા જોઈએ. જો પોલીસની વાત સાચી હોય કે માજિદ ફરાર થઈ ગયો છે અને ૧૯ જુલાઈની રાતથી તે ગાયબ છે. તો પોલીસ વિભાગની આ નિષ્ફળતા છે જે તે તેને મહિના થઈ ગયો હોવા છતાં શોધવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે.

સિવિલ સોસાયટીના ન્યાયપ્રિય લોકોની જાગૃતતાને કારણે મામલો એસ.પી. ઓફિસ સુધી પહોંચ્યો છે. અને મીડિયા સમક્ષ ગયો છે તેના કારણે આ સમગ્ર કિસ્સાથી લોકો માહિતગાર થયા છે. નહીંતર વ્યવસ્થાતંત્રનું વધતું જતું બેજવાબદારી ભર્યું વલણ ચિંતાજનક છે. વ્યવસ્થાતંત્ર લોકશાહીનું એક સ્તંભ છે. આ સ્તંભ લોકશાહીને ટકાવી રાખવામાં નિષ્ફળ જઈ રહ્યું હોય તેવું લાગે છે. દેશમાં જ્યાં મહિલા સશક્તિકરણની વાતો થઈ રહી છે ત્યાં એક ગર્ભવતી મહિલાને વગર વાંકે પુરૂષ પોલીસ કર્મચારીઓ દ્વારા માર મારવામાં આવી રહ્યું છે!!! આ તે કેવી લોકશાહી? માજિદની પત્નીને કોઈ પણ મહિલા

પોલીસ કર્મી વગર પોલીસ સ્ટેશને લઈ જવામાં આવ્યું અને પુછપરછ કરવામાં આવી. આ બધું કાયદાની વિરુદ્ધ છે.

પોલીસની ભુમિકા સમાજમાં અતિ મહત્વની છે. નાગરિકોની સુરક્ષા, કાયદાનું પાલન અને લોકશાહીનું રક્ષણ તેની ફરજ છે. આ ફરજ ચુંક નાગરિકોની સુરક્ષા વ્યવસ્થામાં છીંડા પાડે છે, કાયદા પાલનને વેર વિખેર કરે છે અને લોકશાહીનું ચિરહરણ કરે છે. કહેવામાં તો વ્યવસ્થાતંત્ર લોકતંત્ર અને ન્યાયતંત્ર સ્વતંત્ર છે અને બંધારણની મર્યાદામાં હક્કો ભોગવે છે અને જવાબદારી નિભાવે છે. પરંતુ એવું નથી. લોકશાહીના આ ત્રણે સ્તંભો ક્યાંક ને ક્યાંક એક બીજાની કમજોરી અને નિષ્ફળતાને છાવરે છે. ન્યાયના ઉલ્લંઘન માટે ન્યાયનો જ સહારો લે છે.

યાદ રાખવું જોઈએ નજીબ, માજિદ અને એવા અનેક લોકો જે વ્યવસ્થાતંત્રનો ભોગ બની રહ્યા છે તેઓએ ન્યાયની આશા રાખવી પડશે અને કાયદામાં વિશ્વાસ રાખવો પડશે અને કાયદામાં પ્રસ્થાપિત તેમના હક્કોને મેળવવા સતત પ્રયત્નશીલ રહેવું પડશે. જેવી રીતે અન્યાય કરવા કાયદાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે તેવી જ રીતે ન્યાય હાંસલ કરવા માટે પણ ન્યાયનો ઉપયોગ કરવો પડશે. છેલ્લે જો ન્યાય હાંસલ કરવામાં નિષ્ફળતા સાંપડે તો યાદ રાખજો અલ્લાહ જોઈ રહ્યો છે અને તે ન્યાય કરવા સમર્થ છે. તે અન્યાયી અને અત્યાચારીઓને પસંદ નથી કરતો અને તેને જરૂર સજા કરશે. —●—

ભા.જ.પ. આઈડ્યોલોજીકલી જનતાને લૂંટી-લૂંટાવી રહ્યો છે

મિત્રો, આજે આપણે ભાજપની લૂંટવાની પદ્ધતિ અને લૂંટાવવાની પદ્ધતિ ઉપર મંથન કરીશું. પ્રશ્ન એ છે કે તે શું લૂંટી રહ્યો છે અને શું લૂંટાવી રહ્યો છે? ભાજપને કેન્દ્રમાં સત્તા પ્રાપ્ત કર્યાના સમયગાળાને જોતાં એમ લાગે છે કે દેશમાં હિન પ્રકારની અસંવેદનશીલતા ફેલાવવામાં આવી રહી છે. લવજિહાદ, ગૌરક્ષાના નામે હત્યાઓ, મોબલીચીય, ત્રણ તલાક વિગેરે બિનજરૂરી બાબતોને પીઠબળ રૂપે મૌન ધારણ કરીને આંખ-આડા કાન કરીને પ્રોત્સાહન પુરું પાડી માનવીય સંવેદનાઓ-માનવતાને લૂંટી રાક્ષસી અટ્ટહાસ્ય ભાજપ કરતો હોય તેમ સ્પષ્ટ રૂપે જણાય છે. આમ ભાજપ દુર્ગુણોનો હથિયાર રૂપે ઉપયોગ કરી માનવીય સદ્ગુણોની ભરપૂર લૂંટ મૌન ધારણ કરીને ચલાવી રહ્યો છે. મુસ્લિમ પર્સનલ લો - ત્રણ તલાક બાબતે ટી.વી. ઉપર તાજેતરમાં ચર્ચાઓનો દોર શરૂ કરીને, ભાજપ પોતાના મળતીઓ દ્વારા માત્ર ઉપયોગી રોડ રસ્તા, પીવાનું પાણી, ગટર, શિક્ષણ, ચોરી લૂંટફાટ, છેતરપીંડી સ્વાસ્થ્ય વિગેરે અનેક માનવીય સમસ્યાઓથી ધ્યાન ભટકાવીને સત્તા પ્રાપ્ત કરવાના ગતકડા કરે છે.

ત્રણ તલાક મુદ્દે ટી.વી. ઉપર

તાજેતરમાં ડીબેટ દરમિયાન મૌલવી અને એક મહિલાની મારા-મારીના દશ્યોને ધ્યાનપૂર્વક જોતાં, બધું યોજના બદલ રીતે ભાજપની થીંક ટેંક દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યું હશે. તેની દુર્ગંધ આવી રહી છે. અને આ શક્ય પણ છે, કારણ કે ભાજપ ૨૦૧૮ની ચૂંટણીઓને ધ્યાને લઈ અનૈતિકતાના નિયલા સ્તરે જઈ શકે છે. આ વાત ઘણા લોકો જાણે છે. આમ પોતાના દુર્ગુણો ધરાવતી માનસિકતાને હથિયાર બનાવીને માનવીય સદ્ગુણોની અને સદ્ભાવનાની લૂંટ ચલાવી રહ્યો છે. તેમનું શોષણ કરી રહ્યો છે. માનવીય જીવન જરૂરી મુળ સુવિધાઓની સમસ્યાઓના નિવારણ માટે ફક્ત વાક્યો છે. બાકી અમલીકરણ નથી.

મિત્રો ભાજપ છપ્પન છાતિ વાળી પાર્ટી કહી શકાય. તે એ રીતે કે લોક સંમેલનોમાં મિ. નરેન્દ્ર મોદી છપ્પની છાતિ લોકો સમક્ષ કરીને ખુબ જ જોરથી કહે છે કે સૌનો સાથ ત્યાર પછી કહે છે સૌનો વિકાસ. સૌનો સાથના શબ્દો લોકો માટે કહેવામાં આવે છે અને સૌનો વિકાસ સ્ટેજ ઉપર બેઠેલા અને ન બેઠેલા નરેન્દ્ર મોદીના મળતીઓ માટે છે. વાસ્તવિકરૂપે આપણે જોઈ રહ્યા છીએ કે મોદી સૌનો સાથ

મેળવીને કેટલાક ગણ્યા ગાઠ્યા લોકોનો જ વિકાસ કરી રહ્યા છે. અને એ પણ છપ્પનની છાતી દર્શાવીને. આ કામમાં મિ. નરેન્દ્ર મોદીની લોકોની ભાવનાઓ સાથે રમત અને શોષણ કરવાની પદ્ધતિ બુદ્ધિના ચિંતન દ્વારા સમજી શકાય છે. પરંતુ આપણા દેશમાં બુદ્ધિ દ્વારા ચિંતન કરનારા કેટલા? દેશના અબજો રૂપિયા લૂંટીને કહેવાતા ઉદ્યોગપતિઓ વિદેશ ભાગી રહ્યા છે. અને દેશના ચોકીદાર નરેન્દ્રમોદી મુક પ્રેક્ષકની જેમ ઉભેલા જણાય છે. ત્યારે પ્રશ્ન એ થાય છે કે આ લોકો દેશના નાગરિકોની ભાવનાઓ અને દેશની ધન સંપત્તિ સાથે રમત રમી રહ્યા છે તો નાગરિકો બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરીને યોગ્ય પાઠ ભણાવશે ખરા? —●—

વાચકો જોગ સૂચના

જે વાચક મિત્રોનું “યુવાસાથી” માસિકનું લવાજમ પૂરું થઈ ગયું હોય તેમને નમ્ર વિનંતી છે કે તેઓ ઓફિસના સરનામે મનીઓર્ડર અથવા ચેકથી લવાજમ મોકલી આપે.

—મેનેજર

શિક્ષણનો અર્થ

બાળકોની શિક્ષા એક એવો વિષય છે, જેનાથી થોડી બહુ દિલચસ્પી દરેકને હોય છે. કોઈ બેઠક તથા સભા-સંમેલનમાં આ સમસ્યાને છેડીને જોઈ લો. સ્ત્રી-પુરુષ, અમીર-ગરીબ, શહેરી-દેહાતી, મુસ્લિમ અને બિનમુસ્લિમ અર્થાત્ પ્રત્યેક સમુદાય અને વર્ગના લોકો આકૃષ્ટ થઈ જશે અને અવસર મળ્યો તો દરેક પોતાની યોગ્યતા મુજબ કશું કશું ટીકા-ટિપ્પણી પણ કરશે.

આ સામાન્ય દિલચસ્પી થોડી સ્વાભાવિક પણ છે, કેમ કે -

- અલ્લાહની દયાથી બધા બાલ-બચ્ચાવાળા હોય છે અને બધાને પોતાના બાળકોના ભાવિની ચિંતા પણ હોય છે.
- દરેક પોતાની સંતાનને એનાથી વધીને જોવા ઈચ્છે છે, અને એના માટે શિક્ષણ-પ્રશિક્ષણનો સહારો શોધે છે.
- દરેકની કંઈક ઈચ્છાઓ અને કામનાઓ એવી હોય છે, જે પોતાના

હાથે પૂર્ણ થતી નજર નથી આવતી. તે પોતાના બાળકો દ્વારા એને પૂર્ણ કરવા ઈચ્છે છે. આથી તેના માટે તે યોગ્ય ઉપાયો અને વિધિઓની જાણકારી પ્રાપ્ત કરવા ઈચ્છુક હોય છે.

- પોતાના આદર્શો પ્રમાણે પોતાના બાળકને આગળ વધતા નહિ જોતા, તે દરેક જગ્યાએ કોશે છે અને અસંતોષ પ્રકટ કરે છે.
- ભાવિની તૈયારી માટે પ્રકૃતિએ બાળપણની જે લાંબી અવધિ પ્રદાન કરી છે, દરેક તેને સફળ અને ઉપયોગી બનાવવા ઈચ્છે છે.

પરંતુ આ વાતો પર લોકોનું વિશ્લેષણ કરીએ, તો જેટલા મોઢા એટલી વાતો થશે. એવો અહેસાસ થશે કે દરેકના મનમાં શિક્ષાનો એક અલગ અર્થ છે અને એક અલગ ધારણા. મુશ્કેલથી અમુક લોકો એવા મળશે જે કોઈ અર્થ, ભાવ યા ધારણા પર સહમત હોય. ત્યાં સુધી કે શિક્ષણ શાસ્ત્રીઓના વચ્ચે પણ આ સંબંધમાં ગંભીર મતભેદ જોવા મળે છે.

વિચારોનું આ નોખાપણું અને વિરોધાભાસના પણ વાસ્તવમાં ઘણા કારણો છે.

વિચારધારાઓનું નોખાપણું: જીવનના સંબંધમાં લોકોના વિચાર પણ અલગ અલગ છે. ઘણા લોકો સંસારિક જીવન અને એનો આનંદ અને ભોગવિલાસ ને જ બધું માને છે; તો ઘણા લોકો મૃત્યુ પછીના જીવન પર વિશ્વાસ ધરાવતા હોય છે અને પરલોક ની સફળતાને પોતાના જીવનનું પરમ લક્ષ્ય બનાવે છે.

કોઈની નજરમાં જીવનનું ઉદ્દેશ ફક્ત ધન-દૌલત એકઠું કરવું અને બેન્ક બેલેન્સ વધારવું છે; તો કોઈ ના નજીક સત્તા શાસન અને અધિકાર પ્રાપ્ત કરવો અને બીજા પર ધાક બેસાડવી; ઘણા લોકો સંસારીક ઝમેલાથી અલગ-થલગ સન્યાસી-જીવન પર ભરોસો કરે છે; તો ઘણા દુનિયાના તમાશાથી નીકળી અલ્લાહની ખુશી પ્રાપ્ત કરવી જરૂરી સમજે છે. વિચારધારાઓ ની આ ભિન્નતા શિક્ષા-દીક્ષાના સંબંધમાં પણ વૈચારિક મતભેદોનું કારણ હોય શકે છે.

લક્ષ્યો અને આદર્શોના અંતર : જુદા જુદા લોકોના સામે અલગ-અલગ લક્ષ્ય અને આદર્શ હોય છે. કોઈ પોતાના બાળકને ડોક્ટર બનાવવા ઈચ્છે છે, કોઈ એન્જિનિયર, કોઈ લીડર, કોઈ પ્લીડર, કોઈના સામે ખેતી તથા વેપાર હોય છે, કોઈના સામે પત્રકારિતા તથા રાજનીતિ હોય છે, કોઈ ધાર્મિક વિદ્વાન બનાવવા ઈચ્છુક હોય છે, તો કોઈ સરકારી કર્મચારી; મતલબ એ કે જેટલા લક્ષ્ય, એટલા જ આદર્શ. લક્ષ્ય અને આદર્શ આ જુદાપણાના પરિણામ સ્વરૂપ વૈચારિક મતભેદ પણ પેદા થાય છે.

વાતાવરણમાં અંતર : દરેક જગ્યાનું પ્રાકૃતિક અને સામાજિક વાતાવરણ અલગ હોય છે. પોતાના વર્તુળમાં ફીટ અને સમાયોજિત થવા માટે લોકોમાં અમુક વિશેષ ગુણ અને યોગ્યતાઓ અનિવાર્ય હોય છે, જે શિક્ષણ-પ્રશિક્ષણ જ દ્વારા વિકસાવી વર્તુળ શકે છે. પરિવેશ અને એમની અપેક્ષાઓની આ જ ભિન્નતા શિક્ષાના સંબંધમાં વૈચારિક મતભેદનો કારણ હોય છે.

પરિસ્થિતિઓ અને આવશ્યકતાઓમાં અંતર : દરેકની પોતાની વિશિષ્ટ પરિસ્થિતિઓ હોય છે અને દરેકની અલગ અલગ આવશ્યકતાઓ. શિક્ષામાં એમની અનુકુળતાનું ધ્યાન નથી રાખવામાં આવતું, તો એમાં અસંતુષ્ટિ અને ભિન્નતા પેદા થાય છે. **વ્યક્તિત્વની ગૂંચવણ :** મનુષ્યનું વ્યક્તિત્વ ઘણું ગૂંચવણભર્યું છે. તેના જુદા જુદા વિષયો છે. ઉદાહરણ તરીકે માનસિક, શારીરિક, વ્યાવહારિક અને નૈતિક વગેરે. કોઈની નજરમાં એક વિષય મહત્વપૂર્ણ હોય છે, તો બીજાના નજીક બીજું. દરેક શિક્ષણ-પ્રશિક્ષણ દ્વારા પોતાના મનપસંદ વિષયની ઉત્તિ અને વિકાસને મહત્વ આપે છે અને તેમાં ખામી દેખાય છે, તેથી તે અસંતુષ્ટિ જાહેર કરે છે.

શિક્ષા સંબંધી યોજનાઓમાં અંતર : શિક્ષણશાસ્ત્રીઓએ ચિંતન-મનન, દીર્ઘ અનુભવ અને અનુસંધાનો દ્વારા શિક્ષાના સંબંધમાં જુદી જુદી યોજનાઓનું નિર્માણ કર્યું છે. કોઈને એક યોજના પસંદ છે તો કોઈને બીજી. **શિક્ષણ વિધિમાં અંતર :** જુદા જુદા લોકોએ પોતાના અનુભવના આધાર પર શિક્ષણ-પ્રશિક્ષણ ની જુદી જુદી વિધિઓને ઉપયોગી અને સફળ બનાવ્યું છે. તેથી આજે ઘણી વિધિઓ અને રીત પ્રચલિત છે. દરેક પોતાની મનપસંદ વિધિ અને રીતને જ ખરી અને યોગ્ય સમજે છે.

પરંતુ હકીકત એ છે કે શિક્ષાનો પ્રત્યેક અર્થ અને પ્રત્યેક સંકલ્પના તો ખરી નથી હોય શકતી; કોઈ એક જ ઉપયોગી અને યોગ્ય હશે.

શિક્ષાનો અર્થ : શિક્ષાનો શાબ્દિક અર્થ થાય છે કોઈને કશું બતાડવું, ભણાવવું તથા શિખવાડવું. અમુક લોકો ભ્રમવશ આને શિક્ષણનો સમાનાર્થી સમજે છે, અર્થાત્ વિદ્યાર્થીઓને અમુક વિષયોમાં તથા પુસ્તકોમાં શિક્ષા આપી દેવી તથા તેને લખવું-ભણવું અને હિસાબ વગેરે શિખવાડવી દેવું. જો કે આ ઘણો વ્યાપક અને વિસ્તૃત શબ્દ છે. તેના ભાવાર્થમાં ભણાવવાની સાથે સાથે જુદી જુદી કળાઓમાં નિપુણતા ઊભી કરવી, શિષ્ટાચાર અને અનુશાસન શિખાવવું અને પ્રશિક્ષણ (વ્યક્તિત્વના જુદા જુદા વિષયોનું સર્વાંગીણ વિકાસ કરવો) પણ સામેલ છે.

શિક્ષાનો સીમિત અને વ્યાપક અર્થ : શિક્ષાનો શબ્દ આવતા જ ધ્યાન સામાન્યપણે એ સંગઠિત કોશિશો તરફ ચાલ્યું જાય છે, જે છાત્રો માટે શિક્ષણ સંસ્થાઓ ફાળો આપે છે. ખરેખર વિધિવત અને ઔપચારિક શિક્ષા આ જ છે અને આનું પરિણામ પણ ખૂબ જ

દૂરોગામી હોય છે. પરંતુ આ શિક્ષાનો ખૂબ જ સીમિત અર્થ છે; કેમ કે શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં તો બાળકો ખૂબ જ ઓછો સમય પસાર કરે છે અને ખૂબ જ સંક્ષિપ્તમાં જાણકારીઓ અને અનુભવ પ્રાપ્ત કરે છે ; જ્યારે કે એનું જાણવું, શીખવું અને અનુભવ પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયા જન્મ થી લઈને મૃત્યું સુધી સતત ચાલુ રહે છે. શિક્ષણ સંસ્થાઓની વિધિવત શિક્ષાના નજીકના જાણે કેટલી વાતો તે પોતાના ઘર, મોહલ્લા, પાડોશ, પ્રાકૃતિક અને સામાજિક વર્તુળ અને પોતાની ચારેય તરફ ફેલાયેલી દુનિયા અને એમાં રહેનારા લોકોથી શીખે છે. આમ તો આ શિક્ષા અનૌપચારિક અને અનિયમિત હોય છે, પરંતુ પરિણામો અને પ્રભાવોની નજરથી વિધિવત શિક્ષાથી ઓછી નથી હોતી.

આ રીતે શિક્ષાના વ્યાપક અર્થમાં એ તમામ જાણકારીઓ અને અનુભવ સામેલ હોય છે, જે ગોદ થી લઈને કબર સુધી દરેક વ્યક્તિ ઔપચારિક તથા અનૌપચારિક રૂપથી પોતાની જાતે પ્રાપ્ત કરે છે અથવા એને પ્રાપ્ત કરાવે છે. ●

(ઉદ્દુપુસ્તક 'ફ્રેન્ડ-તાલીમ વ તરબિયત' પ્રકરણ-૨ થી સાભાર)

હરસ મસા ભગંદર

આધુનિક પદ્ધતિથી નિદાન-ઓપરેશન

**રેડીયો-સર્જરી, વીડીયોરેક્ટોસ્કોપ
ડે-કેર દાખલ થવાની જરૂર નથી**

ડૉ. એમ.સાદીક કામી (M.B.B.S., M.S.)

પેશન્ટ હાઉસ નરોતમ ઝવેરી હોલ સામે,
પાલડી, અહમદાબાદ

☎ 82640 04142, 90330 59513

અઝાન અને અકબર બાદશાહ

“મુસ્લિમો દરરોજ પાંચ વાર મસ્જિદોમાં ઊંચી અવાજમાં અકબર બાદશાહને પોકારે છે? શું તેઓ પોતાની પાછલી સરકારને પાછી લાવવા માંગે છે?”

આ એક મોટી ગેરસમજ છે, જે અઝાનમાં બોલાતા શબ્દ ‘અકબર’નો અર્થ ન જાણવાના કારણે પેદા થઈ છે. આ શબ્દ દરરોજ પાંચ વાર ઘણી વખત મસ્જિદોમાં ઊંચી અવાજમાં સાંભળવામાં આવે છે. ઈસ્લામમાં ફરજિયાત નમાઝોને સામૂહિક રીતે અદા કરવી ઈચ્છિત અને શ્રેષ્ઠ છે, બલ્કે જો પરિસ્થિતિ બિલ્કુલ જ અસંગત ન હોય તો અનિવાર્ય ઠેરવ્યું છે. આ માટે બે વાતોની મૂળભૂત જરૂરિયાત હોય છે.

નિશ્ચિત સ્થાન અને લોકોના ભેગા કરવાની રીત. પ્રથમ જરૂરત માટે મુસ્લિમ સમાજમાં મસ્જિદ બનાવવાની પરંપરાને પ્રોત્સાહન મળ્યું અને આ બાબતને એક અનિવાર્ય અને અત્યંત પૂણ્યનું કાર્ય ઠેરવવામાં આવ્યું. બીજી જરૂરત માટે ઈસ્લામના અત્યંત શરૂઆતના દિવસોમાં હઝરત મુહમ્મદ સ.અ.વ.ની મંજૂરીથી અઝાનની પદ્ધતિ અપનાવવામાં આવી. “અઝાન” અરબી ભાષાનો શબ્દ છે, જેનો અર્થ પોકારીને બતાવવું અથવા ઘોષણા કરવું થાય છે.

અઝાનના માધ્યમથી પોકારીને લોકોને બતાવવામાં આવે છે કે નમાઝનો સમય થઈ ગયો છે, બધા

લોકો ઈબાદતના સ્થળ ઉપર આવી જાય, જે મસ્જિદ પણ હોઈ શકે છે અને બીજી કોઈ જગ્યા પણ. અરબી ભાષાનો શબ્દ ‘અકબર’નો અર્થ છે ‘મહાન’. આ ઈસ્લામી પારિભાષિક શબ્દાવલીમાં અલ્લાહનો ગુણવાચક નામ છે. આ પરિભાષામાં ‘અકબર’નો અર્થ હોય છે ‘મહાન’, સૌથી મહાન. અઝાનનો પ્રથમ બોલ છે : “અલ્લાહુ અકબર” એટલે અલ્લાહ સૌથી મહાન છે. તેમાં આ વાત પણ સામેલ છે કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ બીજામાં આ જોવામાં મળે છે તે અલ્લાહે આપેલી ભેટ છે અને તેની મહાનતા આગળ ઘણી નાની, તુચ્છ, અપૂર્ણ, બિન કાયમી

અને ખામીયુક્ત છે. હકીકતમાં ‘મહાન’ ફક્ત અલ્લાહ જ છે.

અઝાન જો કે સામૂહિક ઇબાદતમાં બોલાવવા માટે છે, તો પણ આમાં એક મોટું ડહાપણ પણ છુપાયેલ છે કે ખાલિસ તોહીદને સતત યાદ દેવડાનાર અને તેની ઘોષણા સામાન્ય થતી રહે. અઝાનમાં પયગમ્બર મુહમ્મદ સ.અ.વ.ની રિસાલતના પણ દિવસોને દિવસે ઘોષણા કરીને આ ઈમાન અને શ્રદ્ધા તાજી થતી રહે કે કોઈ મુસલમાન (અને સમગ્ર મુસ્લિમ સમાજ) પોતાની મરજી મુજબ જીવન વ્યતીત ન કરી શકે. બલ્કે પયગમ્બર મુહમ્મદ સ.અ.વ.ના પવિત્ર જીવન મુજબ એક યોગ્ય રીતે, નેક અને ઈશ્વરપરાયણતા જીવન વિતાવવા માટે સતત ધ્યાન આકર્ષિત કરતી રહે અને તેના માટે પ્રોત્સાહન અને નિર્ધારણ પણ તાજી થતો રહે.

બાદશાહ અકબરનો ઇતિહાસ ફક્ત ચારસો વર્ષ જૂનો છે, જ્યારે અઝાનના આ શબ્દો ૧૪૩૫ વર્ષ જૂનો છે. ભારતમાં જ નહીં (જ્યાં અકબર બાદશાહ શાસક થયો) સમગ્ર દુનિયામાં નમાઝીઓને મસ્જિદમાં બોલાવવા માટે લગભગ દોઢ હજાર વર્ષથી સતત આ અવાજ લગાવવામાં આવે છે. આ અવાજ કોઈ પણ સમય નહીં બલ્કે શરીરત મુજબ ફક્ત તે સમયે લગાવવામાં આવે છે જ્યારે

નમાઝનો નિશ્ચિત સમય હોય છે.

ક્યારેક ક્યારેક એવું પણ હોય છે કે ભારત જેવા ધાર્મિક દેશમાં અને (યુરોપના એક દેશમાં પણ) અમુક લોકો અઝાનના અવાજ ઉપર વાંધો ઉઠાવે છે. આ વાત વિશ્વાસ સાથે કહી શકાય છે કે વાંધો ઉઠાવનારા બંધુઓમાંથી મોટે ભાગે અજ્ઞાનતામાં એવું કરે છે. કારણ કે તેઓ અઝાનનો અર્થ નથી જાણતા. ન અઝાનના ઉદ્દેશ્યથી વાકેફ છે. અઝાનના શબ્દોથી સ્પષ્ટ દેખાય છે કે આ શબ્દો ન કોઈ કોમના હક્કમાં બોલવામાં આવે છે, ન કોઈ કોમના વિરોધમાં... આ અવાજ દરેક સમયે નથી લગાવવામાં આવતા અને જ્યારે લગાવવામાં આવે છે તો તેનો સમય ત્રણ-ચાર મિનિટથી વધારે નથી હોતો. આ અલ્લાહના મહાન અને એકેશ્વરીયતા હોવાની ઘોષણા હોય છે જે સમગ્ર સૃષ્ટિનો રબ, માલિક અને પાલનહાર છે. તેમાં અલ્લાહના પયગમ્બરનો પણ નામ

લેવામાં આવે છે જે સમગ્ર માનવતાનો ભલો ચાહનારા હતા. આ અવાજ કોઈને પીડા આપવા માટે નથી, બલ્કે અલ્લાહની ઇબાદત માટે લોકોને એકત્ર કરવા લગાવવામાં આવે છે.

હા, મુસ્લિમો ઉપર આ નૈતિક અને સામાજિક જવાબદારી છે કે લાઉડસ્પીકર ઉપર અઝાનના અવાજનો વોલ્યુમ (Volume), ખાસ કરીને જ્યારે મસ્જિદ મિશ્ર વસ્તીમાં હોય, ચોક્કસ હદ સુધી કંટ્રોલ કરવામાં આવે. અવાજ એટલો ઊંચો અને કર્કશ ન હોય કે બિનમુસ્લિમ ભાઈઓ-બહેનોને બિનજરૂરી તકલીફ પહોંચે. મુસ્લિમ સમાજની જવાબદારી આ પણ છે કે મિશ્ર વસ્તીમાં જો અઝાન ઉપર વાંધો ઉઠાવવામાં આવે તો શાંતિ અને સારા વલણ સાથે દેશ-બંધુઓથી વાત કરવામાં આવે અને પરસ્પર તણાવ અથવા વિવાદ ઉત્પન્ન થવા દેવાય નહીં. અઝાનના શબ્દોના અર્થ જો દેશ-બાધવોની સમજમાં આવી જાય અને અઝાન આપવામાં લાઉડસ્પીકરના ઉપયોગ બાબતે વર્ણન કરાયેલ ઉપાયુક્ત સાવચેતીઓને ધ્યાનમાં રાખવામાં આવે તો સંપૂર્ણ આશા છે કે અઝાન પર વાંધાઓ સમાપ્ત થઈ જશે અને વિવાદ તથા ઝઘડાની પરિસ્થિતિ પેદા નહીં થાય.

—●—

અસલ રાંદેરના જૂના અને જાણીતા હાડવૈદ	
ડો. ઈસ્માઈલભાઈ લાલા હાડવૈદ ડી.ઓ. એમ., એન.ડી., એમ.ડી. હર્બલ	
નસ તથા હાડકાના રોગોના નિષ્ણાંત ઓપરેશન વગર સારવાર	
કેકયરો, હાડકાઓનું ગંભીર રીતે ભાંગી જવું, હાડકાના ચૂરેચૂરા થઈ જવા, સાંધાઓનું ઉતરવું, હાડકાનો જૂનો દુઃખાવો, સ્લીપ ડીસ્ક તથા ખોટ ખાપણની ખાત્રીપૂર્વક ઉપચાર કરી આપીશું.	
ડ્યોર ક્લિનિક	સમય : સવારે ૯ થી ૧ શુક્રવારે બંધ રહેશે.
ફોન : (૦૨૬૧) ૨૭૭૬૦૫૫	રવિવારે રાખેતા મુજબ ચાલુ
● મો. ૯૮૨૪૧ ૮૨૦૫૫, ૯૭૧૨૬ ૫૫૦૫૫	એલ/ટ, શાકુંતલ કોમ્પ., સંઘવી ટાવરની
અન્ય કોઈ શાખા નથી. ● એપોઈન્ટમેન્ટ લઈને આવવું.	બાજુમાં. અડાજણ રોડ,
	સુરત ફોન : (૦૨૬૧) ૨૭૮૬૦૫૫
	સમય : સાંજે ૬ થી ૮ ગુરુવારે બંધ રહેશે.
	રવિવારે સાંજે ૪ થી ૬
	જી-૧, અમન એપાર્ટમેન્ટ
	નાની પારસીવાડ,
	રાંદેર ગામ, સુરત.

માનસિક દ્રષ્ટિથી માનવના વ્યક્તિત્વમાં એની ચેતના ત્રણ સ્તર પર કામ કરે છે. વ્યક્તિના રહેણી-કરણી અને વ્યવહાર વગેરેમાં એની ચેતનાનો મોટો ભાગ હોય છે. સામાન્યપણે આ તથ્યને ન જાણવાના કારણે વ્યક્તિ ભ્રમમાં રહે છે. એ નથી જાણતો કે તેના વ્યક્તિત્વનું નિર્માણ ચેતનાના ત્રણ સ્તરથી મળીને થયું છે. સામાન્ય રીતે વ્યક્તિ સમજે છે કે એનામાં નૈતિક દ્રષ્ટિથી કોઈ પણ દુર્બળતા નજરે નથી આવતી. પરંતુ ખુદને પણ એ સમયે ખૂબ જ આશ્ચર્ય થાય છે, જ્યારે તે એકાએક એવું કાર્ય કરી જાય છે જે એને ક્યારેય પણ શોભા નથી આપતું. મે પોતે એક એવા વ્યક્તિને જોયો હતો જે અત્યંત સજ્જન નજર આવતો હતો, એના ભાડુઆત સાથે એનો ઝઘડો ચાલી રહ્યો હતો. અદાલતમાં કેસ ચાલી રહ્યો હતો કે અચાનક એણે પોતાના ભાડુઆતની હત્યા કરી નાખી. ભાડુઆતની દીકરી એના વૃદ્ધ પિતાને બચાવવા પહોંચી તો એણે એના ઉપર પણ હુમલો કર્યો. બાપ-દીકરી બંનેના મૃત્યુ નીપજ્યા. એ ભાડુઆત એનો ગુરુ પણ હતો. શાળામાં એણે એની પાસેથી શિક્ષણ મેળવ્યું હતું. ક્રાંતિલને આખરે અહેસાસ થયો કે એણે ખોટું કર્યું, પરંતુ હવે એના આ પસ્તાવાનો શું ફાયદો! ન્યાયધીશએ ફાંસીની સજા સંભળાવવી દીધી. બધી દલીલો રદ થઈ ગઈ. આખરે એને મૃત્યુદંડ આપી દેવામાં આવ્યું. એ રીતે આપણે જોઈએ છીએ કે મનુષ્યમાં ત્રણ પ્રકારની ચેતનાઓ જોવા મળે છે. વ્યક્તિના કાર્ય અને ચરિત્રની પાછળ આ ત્રણેયનો હાથ હોય છે. ચેતનાના આ ત્રણ સ્તર આ પ્રકારે છે -

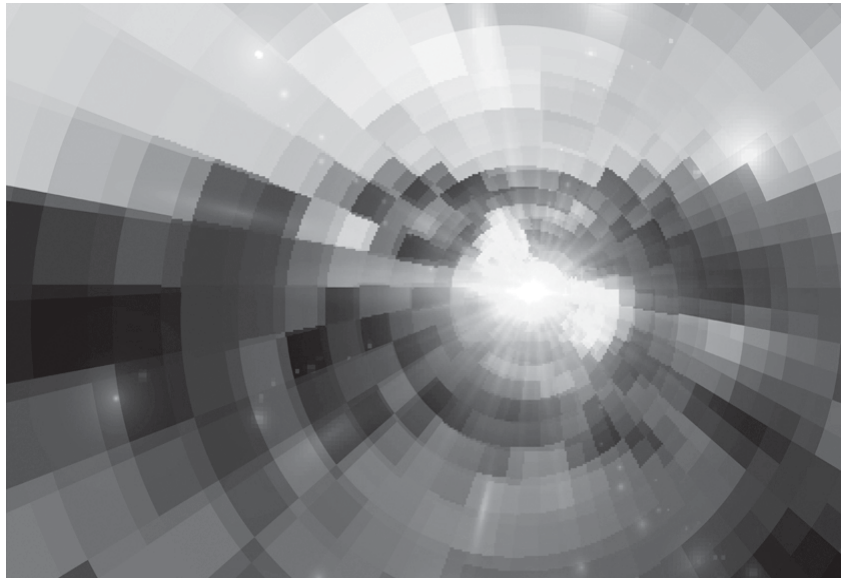
ચેતનાનો સ્તર

૧. ચેતના
૨. અંતર્યેતના
૩. અચેતન

આ ત્રણેયમાં ચેતના બિલકુલ જાગૃત અવસ્થામાં હોય છે, જેનાથી આપણે દરેક સમયે કામ લઈ રહ્યા છીએ. આપણા એ વિચાર જે દરેક સમયે આપણા સમક્ષ રહે છે, જેના અંતર્ગત આપણે કોઈ નીતિ નિર્ધારિત કરીએ છીએ, એનો સંબંધ ચેતનાના આ સ્તરથી છે.

આનું ઉદાહરણ એવું છે જેમ કે આપણે કોઈ મોટું કામ કરી રહ્યા હોઈએ અને એનો સહયોગ નિરંતર આપણને મળતો રહેતો હોય. આવી સ્થિતિમાં આ બધા લોકો આપણી નજરમાં હશે, એને આપણે વિસ્મૃત નથી કરી શકતાં. એનો સંબંધ નિરંતર આપણી ચેતનાથી બનેલ રહેશે અને આપણે એનાથી સારી રીતે પરિચિત થઈશું. આ લોકોની નજીક

ઘણા એવા લોકો પણ હશે જેનાથી આપણો મામલો પ્રત્યેક દિવસનો નહિ પણ ક્યારેક ક્યારેકનો હોય છે. એનાથી આપણો સંપર્ક દરરોજનો નહીં હોય, છતાં પણ એનાથી જોડાયેલા હોઈશું. આપણી સામે આવી જવાથી ઓળખવામાં સહેજ પણ મોડું નહીં કરીએ. એવા લોકોથી સંબંધ આપણી અંતર્યેતનાથી હોય છે. ત્રીજા પ્રકારના એ લોકો છે જે જીવનમાં ક્યારેક જ મળ્યા હોય, થોડો પોતાનો અસર નાખ્યો હોય, પરંતુ એનાથી કોઈ કાયમી સંપર્ક રહી ન શક્યો. સંયોગથી પણ એનાથી કોઈ દિવસ મળવાનું પણ ન થયું. પરંતુ એવું નથી કે આવા લોકોથી આપણો પ્રયોજન ન રહ્યો અને આપણી ચેતના એનાથી સર્વથા મુક્ત છે. આવા લોકોનો સંબંધ આપણા અચેતનથી થાય છે. કદાચ ક્યારેક તે આપણા સામે આવી જાય, જ્યારે કે એના આવવાની કોઈ શક્યતા જ નહોતી અને આપણને એનાથી મળવાની ઈચ્છા નથી, એને ઓળખવામાં મોડું ભલે થાય પણ થોડી વાર પછી આપણને યાદ આવી

જાય છે કે આપણે એને ક્યાંક મળ્યા છીએ.

એક બીજું ઉદાહરણ જોઈએ. આપણા અમુક વિચાર એવા હોય છે જે પ્રબળ અને ઉભરેલા હોય છે. એ વિચારથી વધારે એ આપણી ઈચ્છાના પરિચાયક હોય છે. આ એવા વિચાર અને ઈચ્છાઓ હોય છે, જેના આધારે જીવનમાં ગતિ રહે છે અને જીવનનું કાર્યકલ્પ ચાલતું રહે છે. પરંતુ અમુક વિચાર એવા હોય છે જે આપણી પ્રબળ કામના અને ઈચ્છા ન બની શક્યા. છતાં પણ તે આપણા અંતર્યેતનામાં વિદ્યમાન રહે છે. એની હાજરી આપણા વ્યક્તિત્વ પર પ્રભાવ પાડે છે. જીવનમાં અમુક ઈચ્છા કોશિશ કરવા છતાં પણ પૂરી નથી થતી, પણ એનાથી આપણું અંતર મુક્ત નથી થતું. ક્યારેક ક્યારેક સ્વપ્નમાં તે પોતાની યાદ પણ અપાવે છે. એના નજીક એની હાજરી ખતરનાક પણ સાબિત થઈ શકે છે. ક્યારેક ક્યારેક એના દબાવમાં આવીને આપણે ખોટું પગલું પણ ઉપાડી શકીએ છીએ. સામાજિક મર્યાદાઓ, સમાજના કાનૂન અને નિયમ આપણને મજબૂર કરે છે કે આપણી જે ઈચ્છાઓ અને કામનાઓ પૂરી નથી થતી, એના ઉપર આપણે ધીરજ રાખીએ, પરંતુ આ ધીરજથી ઈચ્છાઓ દબાઈ શકે છે, ભુસાતી નથી. એના લીધે આપણે માનસિક સમસ્યાઓના શિકાર થઈ શકીએ છીએ. હીનભાવના પણ એક રોગ છે, જેનાથી આપણે ગ્રસ્ત થઈ શકીએ છીએ. મહત્વાકાંક્ષા પણ એક મોટી બીમારી છે જે વ્યક્તિના જીવનના સંતુલન માટે અત્યંત ઘાતક છે.

એક વ્યક્તિ જોવામાં અત્યંત સજ્જન લાગે છે, એના આચાર-વ્યવહારથી એ પ્રતિત થાય છે કે તે

નેક વ્યક્તિ છે. પરંતુ એના પર વિશ્વાસ કરવા માટે એટલું જ પુરતુ નથી કે એ પોતાના કામોની દ્રષ્ટિથી ઈમાનદાર હોય. કેટલાક વ્યક્તિની ઈમાનદારી બળજબરીપૂર્વકની ઈમાનદારી હોય છે. એને ખરાબ બનવું અને બેઈમાની કરવાની કોઈ તક ન મળી, એટલા માટે એને નેક બનવું પડ્યું. આવા લોકો પહેલાથી વધુ ખતરનાક હોય છે જે પોતાની બુરાઈઓ માટે જાણીતા હોય છે.

ચરિત્રના પૂર્ણતઃ સચ્ચરિત્ર બનવા માટે જરૂરી છે કે આપણે મનુષ્યની માનસિક સંરચના અને એની જટિલતાને સમજીએ અને પછી ચરિત્ર-નિર્માણની પ્રક્રિયાનું નિર્ધારણ કરીએ. ચરિત્રવાન હોવા માટે જરૂરી છે કે ચેતનાના ઉપરોક્ત ત્રણેય સ્તરોના સંબંધમાં આપણને સંતોષ પ્રાપ્ત થાય. ફક્ત ચેતનાના બાહ્ય સ્તર સુધી સુધાર અને પ્રશિક્ષણ પર્યાપ્ત નથી. જરૂર એની છે કે જેવી રીતે આપણે કોશિશ કે આપણે એવી વાત જીભ ઉપર ના લાવીએ જે ખરાબ હોય અને કોઈ એવું કાર્ય ન કરીએ જે અશિષ્ટ હોય, આવી રીતે આપણે પોતાની અંતર્યેતનાના પણ નિરીક્ષક બનીએ અને સતર્ક રહીએ કે આપણી અંતર્યેતના તથા અચેતનમાં કોઈ એવી ચીજ એકત્ર ન થવી જોઈએ, જે ખોટી અને અશુભ હોય. આપણે જોવાનું છે કે જે વાતોને આપણે લોકોથી છુપાવવા ઈચ્છીએ છીએ, એ વાતો આપણામાં મળવી જ ન જોઈએ કે જેને છુપાવવાની જરૂરિયાત પડે. આપણને ભ્રમ હોય છે કે અમુક ખરાબી આપણામાં જોવા જ નથી મળતી. આપણે એને ત્યાગી દીધી છે. જો કે સંભવ છે કે એ

બુરાઈઓથી આપણો લગાવ બાકી હોય, ફક્ત વ્યાવહારિક રૂપથી આપણે બચતા હોઈએ. યાદ રહે, અચેતનમાં કોઈની ખરાબીની હાજરી મોટી ખતરનાક છે. એનું ઉદાહરણ એવું છે જેમ કોઈ ઝેરીલા સાંપને કોઈ વાસણમાં બંધ કરીને આપણે નિશ્ચિત થઈ જાઈએ કે હવે તે આપણા માટે ખતરો નથી. સાચી વાત તો એ છે કે જ્યાં સુધી એ સાંપ જીવિત છે અને આપણા ઘરમાં છે, આપણા માટે ખતરો બની રહેશે. જરૂરી છે કે ખરાબી છાયાના રૂપમાં પણ આપણી ચેતનાના કોઈ પણ કોષમાં હાજર ન હોય.

એના માટે આપણે સમસ્યાને ઊંડાણથી જોવી પડશે. અંધકારને ધક્કો મારીને હટાવી નથી શકતા, અંધકારથી બચવા માટે પ્રકાશની શોધ જરૂરી છે. જો વ્યવસ્થિત રીતે પ્રકાશને ભેગો કરી શક્યા તો અંધકાર સમાપ્ત થઈ જશે.

ચેતનાના પ્રત્યેક સ્તર પર પ્રકાશનું આયોજન કરવું પડશે, એવો પ્રકાશ જે ચેતના, અંતર્યેતના અને અચેતન, બધામાં સમાવિષ્ટ હોય અને અંધારાને ક્યાંય પણ છુપાવવાની જગ્યા ન મળી શકે. જો કોઈ અનિષ્ટ વસ્તુ આપણી ચેતનામાં જોવા પણ મળે તો એ ખતરો બનીને ન રહે બલકે તે શક્તિહીન થઈને રહે. અલ્લાહના રસૂલ સલલલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમએ કહ્યું છે કે તમારામાં સજ્જન વ્યક્તિ તે છે જેનાથી ભલાઈની જ આશા રાખી શકાય, બુરાઈની બાબતમાં જેના તરફથી આપણે નિશ્ચિત રહી શકીએ. માનવની માનસિકતાને સમજ્યા વગર ખરા માર્ગ પર માનવના ચારિત્રિક પ્રશિક્ષણનું કાર્ય નથી કરી શકાતું. —●—

એક આરજૂ (ઈચ્છા)

આ કવિતાને હમીદ એહમદખાનના મંતવ્ય મુજબ જા સેમ્યુઅલ રોજર્સની કવિતા 'A wish' સ્વતંત્ર અનુવાદ સમજી લેવામાં આવે તો પણ 'એક આરજૂ' ('એક ઈચ્છા') માસ્ટર પીસ બનીને ઉભરે છે. કવિતાની પ્રારંભિક બે-ત્રણ પંક્તિઓમાં નિરાશા છલકે છે પરંતુ એ પછી આખી કવિતામાં આશાવાદનો સંચાર થાય છે, જેમાં ઈકબાલ પોતાના હૃદયેચ્છાઓ વિશે વર્ણન કરે છે.

- દુનિયાકી મહેફિલોંસે ઉકતા ગયા હું યારબ ક્યા લુલ્ફ અંજુમનકા જબ દિલહી બુઝ ગયા હો
- સૌરિશસે ભાગતા હું, દિલ હુંઢતા હૈ મેરા એસા સુકૂત જિસ પર તકરીરભી ફિદા હો
- મરતા હું ખામશી પર યહ આરજૂ હૈ મેરી દામનમેં કોહ કે એક છોટાસા ઝોપડા હો
- આઝાદ ફિક્ક સે હું, ઉઝલતમેં દિન ગુઝાઈ દુનિયાકે ગમકા દિલસે કાંટા નિકલ ગયા હો
- લઝઝત સરોદકી હો ચિડીયોંકી ચલચલોંમેં યશમે કી શોરિશોં મેં બાજાસા બજ રહા હો
- ગુલકી કલી ચિટક કર પૈગામ દે કિસી કા સાગર ઝરાસા ગોયા મુઝકો જહાં નુમાહો
- હો હાથકા સિરહાના સબ્જહકાહો બિછૌના! શરમાએ જિસસે જલ્વત, ખલ્વતમેં વહ સદાહો
- માનૂસ ઈસ કદરહો સૂરત સે મેરી બુલબુલ નન્હે સે દિલમેં ઈસકે ખટકા ન કુછ મિરા હો
- સફ બાંધે દોનોં જાનિબ બૂટે હરે હરે હોં નદીકા સાફ પાની તસ્વીર લે રહા હો
- હો દિલફરેબ એસા કોહસારકા નઝારા પાનીભી મોજ બનકર ઉઠ ઉઠ કે દેખતા હો

- આગોશમેં ઝમીકી સોયા હુઆ હો સબ્જહ ફિર ફિર કે ઝાડીયોં મેં પાની ચમક રહા હો
- પાની કો છૂરહી હો ઝૂક ઝૂક કે ગુલકી ટહેની જૈસે હસીન કોઈ આઈના દેખતા હો
- મહેદી લગાએ સૂરજ જબ શામકી દુલ્હન કો સુરખી લિએ સુનહરી હર ફૂલ કી કબા હો
- રાતો કો ચલને વાલે રહ જાએ થક કે જિસ દમ ઉમ્મીદ ઉનકી મેરા ટૂટા હુઆ દિયા હો
- બિજલી ચમક કે ઉનકો કુટિયા મિરી દિખા દે જબ આસમાં પે હરસૂ બાદલ વિરા હુઆ હો
- પિછલે પહરકી કોચલ, વહ સુબ્હકી મોઅઝ્ઝન મેં ઉસકા હમનવા હું, વહ મેરી હમનવા હો
- કાનોં પે હો ન મેરે દેરો હરમ કા એહસાં! રોઝન હી ઝોંપડીકા મુઝકો સહરનુમા હો
- ફૂલોં કો આએ જિસદમ શબનમ વુઝુ કરાને રોના મિરા વુઝુ હો, નાલહ મિરી દુઆ હો
- ઈસ ખામશીમેં જાએ ઈતને બુલંદ નાલે તારોંકે કાફલે કો મેરી સદા દરા હો
- હર દર્દમંદ દિલ કો રોના મિરા રૂલા દે બેહોશ જો પડે હું શાયદ ઉન્હે જગા દે

શબ્દાર્થ: દિલહી બુઝ ગયા હો - દિલ ઉદાસ થઈ જવું, શોરિશ - શોરબકોર, સુકૂત - શાંતિ, કોહ - પર્વત, ઉઝલત - એકાંત, સાગર - પ્યાલો, જલ્વત - ભીડ, બધાની હાજરી હોય એવું, ખલ્વત - એકાંત, માનૂસ - આકર્ષિત, સફ - કતારબદ્ધ, દિલફરેબ - દિલને આકર્ષિત કરનાર, કબા - એક પ્રકારનો આગળથી ખુલ્લો લાંબો ડગલો, હમનવા - સમાન વિચારસરણી વાળું, મિત્ર; દેર - મંદિર, હરમ-એ સ્થળ જેની ઈઝ્ઝત કરવામાં આવે - અહીં આશય છે મસ્જિદથી, રોઝન - છિદ્ર, કાણું.

ભાવાર્થ:

ઈકબાલ અલ્લાહને સંબોધીને કહે છે કે દુનિયાની મહેફિલો અને દોડધામથી હું કંટાળી ગયો છું. એટલા માટે કે જ્યારે ઝમાનામાં ઘટતી ઘટનાઓથી હૃદય નિરાશ થઈ ગયો હોય તો આવી મહેફિલો/ સભાઓનો કોઈ અર્થ નથી. હવે દુનિયાના શોરબકોરથી ગભરાટ થાય છે. મને તો એવી શાંતિ જોઈએ જેના ઉપર તકરીર

(પ્રવચન)ને પણ ઈર્ષ્યા આવે.

હું તો એવા શાંત જીવન ઉપર વારી જવાનો ઈચ્છુક છું અને એટલી જ ઈચ્છા છે કે કોઈ પહાડનાં પાલવમાં એક નાનકડી ઝૂંપડી હોય, જેમાં શાંતિ અને નિરવતાથી જીવન પસાર કરું. એકાંતમાં દિવસો પસાર કરું. દરેક પ્રકારની ચિંતાઓથી મુક્ત થઈ જાઉં. એવો કોઈ શોક કે ખેદ ન હોય જે મારી શાંતિને છીનવી લે.

મારા નિવાસથી આસપાસ એવું નિર્મળ વાતાવરણ હોય જ્યાં ચકલીઓના કલરવમાં ગીતો ગુંજતા હોય, અને વહેતા ઝરણાના ખળખળાટમાં વાજા વાગતા હોય એવી અનુભૂતિ થાય. ફૂલોની કળીઓ ચટકે તો એવું લાગે જાણે એ કોઈનો સંદેશ આપી રહી છે. કળીઓ અને ફૂલોના ઝુમખાં મારા માટે એ ખ્યાલા જેવા ભાસે જેમાં બધા જ પ્રાકૃતિક દૃશ્યોનું દર્શન કરી શકું.

આ ઝૂંપડામાં જ્યારે આરામ કરવાની ઈચ્છા થાય ત્યારે જમીન પર ઉગેલી લીલી ઘાસ માડું પાથરણું બને અને મારા હાથ ઓશીકાની ગરજ સારે. આ ક્ષણોમાં એવું એકાંત હોય જે ભરેલી મહેફિલોથી પણ વધુ મનભાવન પ્રતીત થાય. ત્યાં ઉપસ્થિત કોયલ અને બીજા નાના નાના પક્ષીઓ મારાથી એવી રીતે આકર્ષિત થાય કે એમના મનમાંથી દરેક પ્રકારનો ભય દૂર થઈ જાય.

આટલું જ નહીં પરંતુ દરેક દિશામાં લીલા લીલા છોડવા ગર્વથી ખીલી ઉઠ્યા હોય. સામે નદીનું ચોખ્ખું નિર્મળ પાણી એવી રીતે વહી રહ્યું હોય જેમાં આ છોડવાઓનું પ્રતિબિંબ દિલને હરી લે. અહીં ઉપસ્થિત પર્વતોના દૃશ્યો પણ

એટલા લોભામણા અને હૃદય આકર્ષક હોય કે નદી અને ઝરણાઓનું પાણી લહેરો બનીને ઊંચે ઉઠે અને એને જોઈ શકે.

અહીં આ વાતનું નિર્દેશ કરવામાં આવે તો એ બિનજરૂરી નહીં લેખાય કે ઈકબાલે આખી કવિતામાં કુદરતી દૃશ્યોના નિરૂપણ માટે જે દૃશ્યફલક (ઇમેજરી) રજૂ કર્યું છે એનો કોઈ જવાબ નથી. તેથી આગળ એ કહે છે કે ધરતી ઉપર પથરાયેલી લીલી ઘાસે જાણે ધરતીને પોતાની બાહુપાશમાં લઈ લીધી છે. અને વહેતા પાણીની વાત છે તો એ ઝાડીઓમાંથી પસાર થતાં સાફ સ્પષ્ટ દર્પણની જેમ ચમકી રહ્યું હોય. આ વહેતા પાણીને ફૂલોની ડાળખીઓ એવી રીતે સ્પર્શતી હોય જાણે કોઈ ખૂબસૂરત ચહેરાવાળી મુગ્ધા દર્પણ જોતી હોય!

ખૂબસૂરત દૃશ્યોનું વર્ણન કરતાં ઈકબાલ કહે છે કે સૂર્યાસ્ત સમયે સૂર્યની લાલાશ અને સોનેરી કિરણો એવા ભાસે છે જાણે દુલ્હન (વધૂ)ને મહેંદી રચાવવામાં આવી રહી હોય! ફૂલોની મનઃસ્થિતિ પણ એવી હોય જાણે લાલ અને સોનેરી ડગલા પહેર્યા હોય. નિશંકપણે સૂર્યાસ્ત સમયના સૂર્યનું વર્ણન આનાથી વધારે સારી રીતે દૃશ્યાંકન શક્ય જ ન હતું.

આગળ ઈકબાલ કહે છે કે રાતના રાહી (મુસાફર) જ્યારે યાત્રા કરતા કરતા થાકી જાય તો મારા ઝૂંપડાના દીપકનો ધુંધળો અજવાશ એમના માટે આશાનું કિરણ બને. અને જ્યારે આકાશમાં ચારે તરફ વાદળો છવાયેલા હોય અને માર્ગ દૃષ્ટિગોચર ન થતો હોય ત્યારે વીજળી ચમકી ઉઠે અને આના

પ્રકાશમાં થાકેલા મુસાફરોને મારું ઝૂંપડું દેખાઈ આવે.

આટલું જ નહીં જ્યારે રાતની અંતિમ ક્ષણોમાં - નિશાંતે - ઉગાના મોઅઝૂન (અઝાન પોકારનાર) એવી કોયલનો સાદ બુલંદ થાય તો હું પણ એના સાદમાં સાદ પરોવું. મસ્જિદો અને મંદિરોથી ઉગાના ઈબાદત કરનારા અને પૂજારીઓને ખબર કરવા માટે જે અઝાનો અને આરતીઓના સાદ ગુંજે છે, મને એમની કોઈ આવશ્યકતા નથી. પરંતુ ઉદય થતા સૂર્યના કિરણો મારી ઝૂંપડીના છિદ્રોમાંથી અંદર પ્રવેશે અને મને જગાડે.

અને જ્યારે સવારે ફૂલો ઉપર ઝાકળએવી રીતે વરસે જાણે એમને વુચું કરાવે, ત્યારે મારા હૃદયની આહ અને પોકાર મારા માટે વુચું અને દુઆનું કામ કરે. આ નિઃશબ્દ વાતાવરણમાં મારી પોકાર એટલી ઊંચે જાય કે તારાઓના કાફલાઓ માટે યાત્રા આરંભનું કારણ બની જાય. આમ, માડું રડવું એવું અસરકારક હોય કે દરેક દર્દથી ભરેલ હૃદય મારી સાથે રડવા માંડે અને મારા હૃદયની દર્દભરી પોકાર એ લોકો માટે જાગૃતિનું કારણ બની જાય જેઓ એક મુદ્દતથી મસ્ત અને બેહોશ પડ્યા છે. ●

આશા

હોસ્પિટલ

પ્રસૂતિ, કસુવાવડ, ગર્ભપાતના

પાપથી બચવાના ઉપાય,

સ્ત્રી-પુરુષના વિશિષ્ટ રોગો

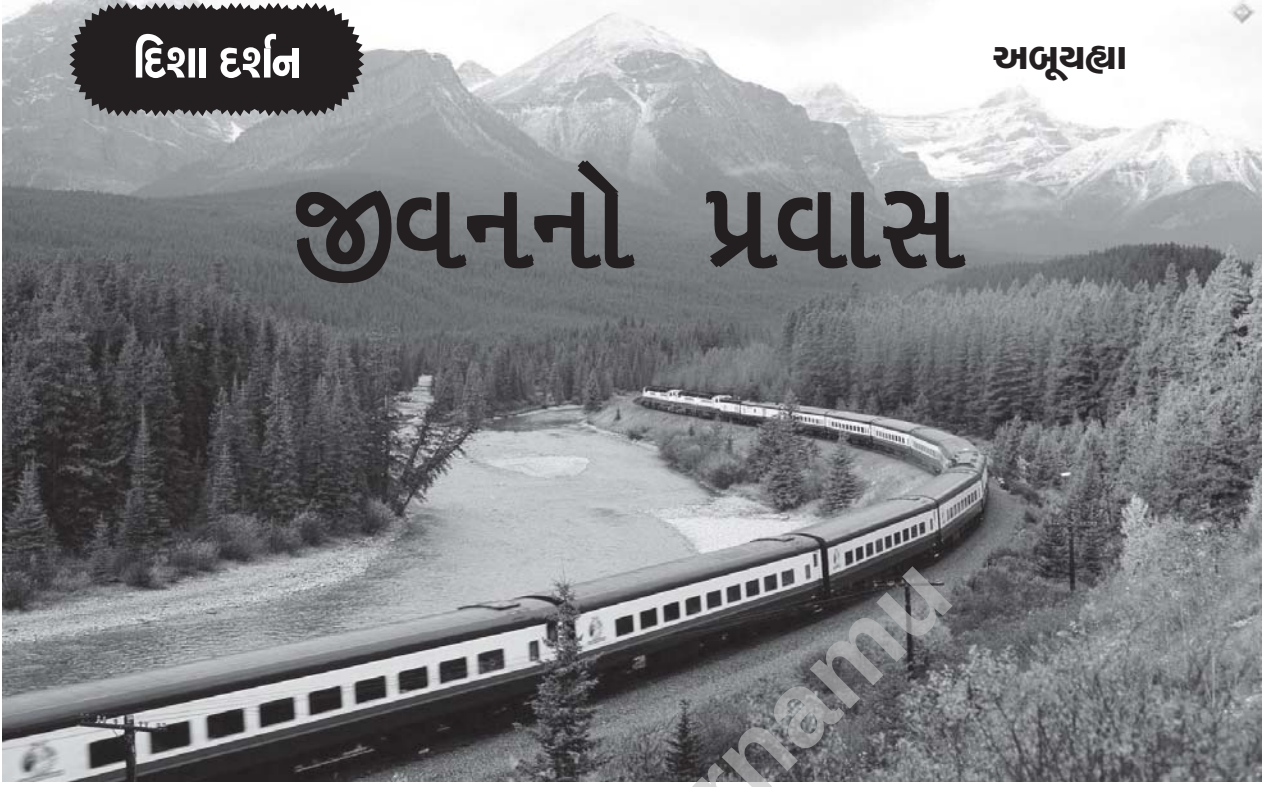
અને વ્યંધત્વ નિવારણ

(ખત્તા દુઃખાવા વગર)

રાયખડ, જમાલપુર રોડ, વૈશ્યસભા,

અમદાવાદ-૧ ● ૮૪૨૬ ૧૭૩૩૩૨

જીવનનો પ્રવાસ

વિમાનમાં મુસાફરી કરનારા પ્રવાસીઓની બેઠકો સામાન્ય રીતે બે પ્રકારની હોય છે. એક Economy Class અને બીજો First Class. ઈકોનોમી ક્લાસમાં પ્રવાસ કરનારાઓને સામાન્ય રીતે બહુ મર્યાદિત સુવિધાઓ પૂરી પાડવામાં આવે છે. તેમની આ સુવિધાઓને જરૂરિયાત કહેવું વધુ યોગ્ય રહેશે. બેઠકથી શરૂ કરીને ખાન-પાનની વસ્તુઓ સુદ્ધાં દરેક વસ્તુ ‘કામ ચાલી શકે’ એવા સિદ્ધાંત ઉપર ઉપલબ્ધ કરવામાં આવે છે.

જ્યારે ફર્સ્ટ ક્લાસમાં દરેક જરૂરિયાત સુવિધા અને એશ-આરામ સાથે પૂરી પાડવામાં આવે છે. ફર્સ્ટ ક્લાસની બેઠકો આરામદાયક અને પહોળી હોય છે. અમુક કિસ્સામાં તેમાં આડા પડી સૂઈ જવાની સુદ્ધાંની સુવિધા હોય છે. આવી બેઠકો સામાન્ય રીતે વિમાનના આગળના ભાગ હોય છે જેથી ચઢવા-ઉતરવામાં

મુસાફરોને પ્રાથમિકતા અને સુવિધા બન્ને મળી જાય. તેમની સેવા માટે નિયત કર્મચારીગણ, સામાન્ય રીતે સારા દેખાવ વાળો હોય છે. અને તે સેવા પૂરી પાડવા માટે ખૂબ ઉત્સાહિ વલણ ધરાવતું હોય છે. તેમને ખાન-પાનની વસ્તુઓ વધુ પ્રમાણમાં અને વૈવિધ્યપૂર્ણ હોય છે. આ તમામ સુવિધાઓ ફર્સ્ટ ક્લાસનો પ્રવાસ વધુ સારો બનાવવા માટે આપવામાં આવે છે. પરંતુ આની સાથોસાથ એ પણ હકીકત છે કે પ્રવાસ ઈકોનોમી ક્લાસમાં હોય કે ફર્સ્ટ ક્લાસમાં, પસાર તો થઈ જ જાય છે. બન્ને પ્રકારના મુસાફરો પોતાની મંજિલ ઉપર પહોંચી જાય છે અને પ્રવાસ ભૂતકાળની એક યાદ બનીને રહી જાય છે.

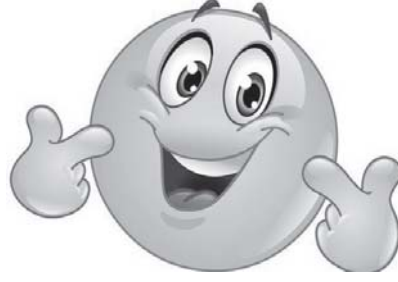
જીવનનો પ્રવાસ પણ વિમાનના પ્રવાસ કરતા બહુ જુદો નથી. આ પ્રવાસ ઈકોનોમી ક્લાસમાં પણ કરી શકાય છે અને ફર્સ્ટ ક્લાસમાં પણ.

દુનિયામાં દરેક વ્યક્તિ આ પ્રવાસ ફર્સ્ટ ક્લાસમાં કરવા માંગે છે. આમ કરવામાં દેખીતી રીતે કોઈ વાંધો પણ ન હોઈ શકે. પરંતુ જીવનમાં ફર્સ્ટ ક્લાસના પ્રવાસનું મૂલ્ય હરામ રોજીથી પૈસા કમાવીને ચુકવવામાં આવતું હોય છે. આમ ન પણ હોય તો પણ ફર્સ્ટ ક્લાસનું જીવન આખિરતની શાશ્વત નેમતોથી માનવીને ગાફેલ બનાવી દે છે. તે એ વાત ભૂલી જાય છે કે જીવન ગમે તેમ તોય એક પ્રવાસ છે. જે થોડાક સમય પછી પૂરો થઈ જ જવાનો છે. આ પ્રવાસની દરેક આનંદદાયક વાત ટુંક સમયમાં ભૂતકાળની એક યાદ માત્ર બનીને રહી જશે. મૂળ જીવનની શરૂઆત તો મૃત્યુની મંજિલ પછી થશે. આ જીવનમાં ફર્સ્ટ ક્લાસનું સ્થાન મળ એમાં જ સાચી મજા છે. કારણકે આખિરતની જિંદગી કોઈ ‘પ્રવાસ’ નહીં બલકે કાયમી રહેઠાણ રોકાણનું નામ છે. ●(અબૂયદ્યાના પુસ્તક “બસ યહી દિલ” ઉપર આધારિત) ●

ખુશ રહેવાનો કિંમતી નુસ્ખો

સામાન્ય રીતે લોકો અન્યના વર્તણૂકોથી આઘાતમાં રહે છે. તેમણે મારી કદર ન કરી, તેમણે મારા જ્ઞાનને સ્વીકાર્યું નહીં, તેમણે મારા પ્રવચન, લેખન અથવા મારી પુસ્તક વિશે કોઈ સારી પ્રતિક્રિયા અને પ્રશંસા ન કરી, તેમનાથી મુલાકાત થઈ પરંતુ તેમણે યોગ્ય રીતે વાત ન કરી, હું તેના ઘરે ગયો પરંતુ મારી સ્થિતિ મુજબ મને પ્રોટોકોલ ન મળ્યો... આ અને આના જેવી બીજી લાગણીઓ તમને હેરાન કરતી રહે છે. અમુક લોકો આ લાગણીઓને પોતાના હૃદયમાં દબાવીને રાખે છે, આથી તેઓ અંદરો અંદર હંમેશા ચિંતામાં રહે છે અને આ નકારાત્મક લાગણીઓ તેમના આરોગ્યને વધુ ખરાબ કરે છે અને તેમના મગજમાં હંમેશા ખરાબ વિચારો આવતા રહે છે. અમુક લોકો આ લાગણીઓને પોતાની જીભ ઉપર નથી લાવતા, તેથી તેમને જેનાથી ફરિયાદ હોય છે તેમની સમક્ષ ખુલ્લી રીતે અથવા બંધ શૈલીમાં વ્યક્ત કરી દે છે. આ વાતથી સામે વાળો પક્ષ કાંઈ તો મૌન ધારણ કરી લે છે અથવા પછી જવાબ આપી દે છે, જેનાથી વાત વધારે બગડી જાય છે, સંબંધોમાં તિરાડ પેદા થાય છે અને બંને પક્ષના હૃદયમાં તિરસ્કારની ભાવના પેદા થવા લાગે છે.

હું શોધી રહ્યો હતો કે આ ભાવનાઓથી બચવા માટે શું ઉકેલ હોઈ શકે છે? મને એક હદીસમાં માર્ગદર્શન મળી ગયો. હું સમજું છું કે

આ પોતાને નકારાત્મક ભાવનાઓથી સુરક્ષિત કરવા માટે અને હંમેશા ખુશ રહેવા માટેનો કિંમતી નુસ્ખો છે. એટલો કિંમતી કે હજારો લાખો રૂ. ખર્ચ કરીને પણ આટલો કિંમતી નુસ્ખો પ્રાપ્ત નહીં કરી શકાય.

એક હદીસમાં છે કે એક વ્યક્તિ અલ્લાહના પયગમ્બર હઝરત મુહમ્મદ સ.અ.વ.ની સેવામાં હાજર થયો અને જણાવ્યું : “મને કોઈ એવી પ્રક્રિયા બતાવી દો કે જે હું કરું તો લોકો મને પ્રેમ કરવા લાગે” આપ સ.અ.વ.એ કહ્યું : “લોકો પાસે જે કંઈ છે તમે તેની ઈચ્છા ન રાખો, લોકો તમારાથી પ્રેમ કરવા લાગશે.” (તર્મિઝી-૪૧૦૨)

મે પયગમ્બર સ.અ.વ.ની આ વાતને ગાંઠ બાંધી લીધી અને લોકોથી પોતાની આશાઓ ઓછી કરી લીધી... અને મારા માટે આશ્ચર્યનજક વાત હતી જ્યારે મેં જોયું કે લોકોનો મારા પ્રત્યે પ્રેમમાં ઘણો વધારો થઈ ગયો.

હું પોતાની પત્નિ, પુત્ર અને પુત્રવધૂની સાથે રહું છું. મેં તેમનાથી મારી અપેક્ષાઓ ઓછામાં ઓછી કરી લીધી છે. હવે જ્યારે મારી અપેક્ષાથી વધીને મને પ્રેમ મળે છે અને દરેક સમયે

એ લોકો મારી સંભાળ રાખવાના પ્રયત્નો કરે છે તો મને ઘણો આનંદ થાય છે.

મેં મારા સહકાર્યકરો અને મિત્રોથી પોતાની અપેક્ષા ઓછામાં ઓછી કરી લીધી છે. હવે જ્યારે તેઓ મારાથી પોતાપણું વ્યક્ત કરે છે અને મને ગળે લગાવે છે તો મને ઘણો આનંદ થાય છે.

મેં મારા જવાબદારો અને વડીલોથી પોતાની અપેક્ષાઓ ઓછામાં ઓછી કરી લીધી છે. હવે જ્યારે તેઓ મારા કાર્યોની પ્રશંસા અને મારા માટે હિંમતભર્યા શબ્દો બોલે છે તો મને ઘણો આનંદ થાય છે.

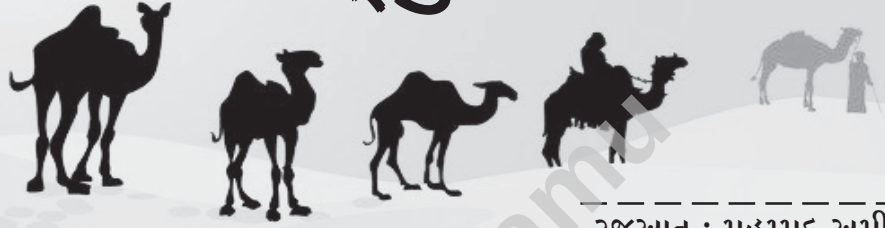
મારા મિત્ર વર્તુળમાં અમુક લોકો એવા છે જે મારા ઉપર ટીકા કરે છે, મારા લેખોમાં ભૂલો કાઢે છે અને મારા ઉપર મહેણા-ટોણા મારે છે. આ વાત ઉપર મને કોઈ ખેદ થતો નથી, માટે એ લોકો જે પણ કરે છે મને તેમનાથી આ જ અપેક્ષા હોય છે. આના ઉપર પણ હું ખુશ રહું છું અને આનાથી એ લોકો મારી કર્મનોંધમાં નેકીઓ વધારી રહ્યા છે.

હંમેશા ખુશ રહેવા માટેનો ઘણો કિંમતી નુસ્ખો ઉપર મુજબની હદીસમાં વર્ણવામાં આવ્યો છે. આ અજમાયેલો નુસ્ખો છે. તેના ઉપર અનુસરણ કરવાથી સૌ ટકા ખાતરી છે કે ફાયદો અવશ્ય દેખાશે. જે લોકો ખુશીની આશા રાખે છે તેમણે અવશ્ય આ નુસ્ખોને અજમાવવો જોઈએ.

—●—

ફરિશ્તાઓએ નવડાવ્યા..... અદ્ભુત શહાદત

રજૂઆત : મુહમ્મદ અમીન શેઠ

આપણા સામે એક એવા નવયુવાન મોમીન અને સહાબીનું મનમોહક વ્યક્તિત્વ છે જેમનું નામ હન્ઝલા છે. હન્ઝલા રદી.ના પિતાનું નામ અબુ આમીર રાહીબ હતું, જે મદીનાના કબીલા ઔસના સરદાર હતાં. જ્યારે મદીનામાં ઈસ્લામ પહોંચ્યો તો અબુ આમીર ખૂબ જ ગજબનાક થઈ ગયો અને તેનું મન અલ્લાહના રસૂઈ સલ્લ.થી ઈર્ષા અને દુર્ભાવનાથી ભરાઈ ગયું. જેથી તે પોતાના પચ્ચાસ સાથીઓ સાથે મદીના છોડીને મક્કા જઈ રહેવા લાગ્યો. જ્યાં તે મક્કાવાસીઓને મુસલમાનો વિરુદ્ધ પ્રપંચો અને યુદ્ધ કરવા ઉશ્કેરતો. ઉહદના યુદ્ધમાં આ લોકોએ અબુ સૂફિયાનનાં નેતૃત્વમાં મુસલમાનો સામે યુદ્ધ કર્યું. મક્કાના કૂરેશનો આ યુદ્ધ લડવાનો મુખ્ય હેતુ બદ્રના યુદ્ધની હારનો તેમજ પોતાના માર્યા ગયેલા લોકોના મૌતનો બદલો લેવાનો હતો. પરંતુ તે સાથે તેઓ મુહમ્મદ સલ્લ. અને આપના

સાથીઓ તેમજ અને આપ સલ્લ.ના ‘નવીન દીન’નો ખાત્મો પણ બોલાવી દેવા માંગતા હતાં. જે દીને તેમના મૂળ ઉખેડી નાખ્યા હતાં અને સમગ્ર અરબમાં તેમનો માન મરતબો ઘટાડી નાંખ્યો હતો. કૂરેશના પક્ષકાર અબુ આમીરનો પણ લગભગ આ જ હેતુ હતો. તે મદીનામાંથી મુસલમાનોને મિટાવી દેવા માંગતા હતાં. જેથી તેનું જુનું નામ ‘યસરબ’ પાછું આવી જાય અને અબુ આમીરને પોતાના કબીલા ઔસનું નેતૃત્વ અને સરદારી પાછા મળી જાય. એક તરફ અબુ આમીર હતો જે ઉહદના યુદ્ધમાં મુસલમાનો વિરુદ્ધ તનમનથી લડ્યો અને બીજી તરફ તેમનો જ દીકરો હઝરત હન્ઝલા રદી. હતાં. હઝરત હન્ઝલા રદી. અત્યંત ખુશનસીબ નવયુવાન ઈમાનવાળાઓમાંથી હતાં. જેમણે પોતાના દીન માટે અને પોતાના નબી સલ્લ.ની વફાદારી માટે શૂરવીરતા અને બહાદુરીનું શ્રેષ્ઠ અને ઉત્કૃષ્ટ ઉદાહરણ પુરુ પાડ્યું.

હઝરત હન્ઝલા રદી.એ આ યુદ્ધમાં અલ્લાહના નબી સલ્લ.થી પોતાના બાપને કતલ કરવાની પરવાનગી માંગી, પરંતુ પરવાનગી ન મળી કેમ કે સમગ્ર વિશ્વ માટે ઉપકારક બનાવીને મોકલવામાં આવે કૃપાળું પયગંબર સલ્લ.એ પસંદ જ ન કરે કે કોઈ બાપ તેના જ દીકરાના હાથે કતલ થાય.

યુદ્ધ દરમિયાન હઝરત હન્ઝલા રદી.નો સામનો કૂરેશના સેનાપતિ અબુ સુફિયાન સામે થઈ ગયો. તેણે તેમના ઉપર હુમલો કરીને તેના ઘોડાને મારી નાંખ્યો અને અબુ સુફિયાન ઘોડા પરથી નીચે પડી ગયો. હઝરત હન્ઝલા રદી.એ તેને ઊભો કર્યો કે પોતાની તલવારથી તેના ઉપર હુમલો કરે પણ આ દરમિયાન અબુ સુફિયાનના એક સાથી સદાદ બીન અસ્વદે હઝરત હન્ઝલા રદી. પર પાછળથી તલવારનો ઘા કર્યો, જેમાં તેઓ ત્યાં જ શહીદ થઈ ગયા.

હઝરત હન્ઝલા રદી. શહાદત

પછી “ગુસીલુલ મલાઈકા” (જેમને ફરિશ્તાઓએ નવડાવ્યા)ના ઉપનામથી પ્રસિદ્ધ થયા. જેનું વિવરણ પ્રસિદ્ધ ઇતિહાસકાર ઈબ્ને ઈસ્હાકે આ રીતે કર્યું છે.

અલ્લાહના રસૂલ સલ્લ.એ હઝરત હન્ઝલા રદી.ની શહાદત પછી ફરમાવ્યું, “તમારા સાથીને ફરિશ્તાઓ ગુસ્સા કરાવી રહ્યા છે. (નવડાવી રહ્યા છે). જરા તેમના ઘરવાળાથી પૂછો કે મામલો શું છે?” જેથી હઝરત હન્ઝલા રદી.ની પત્ની જમીલાથી પૂછવામાં આવ્યું. જમીલા બિન્તે અબી સલૂલ એ જ દિવસે હઝરત હન્ઝલા રદી.થી પરણીને દુલ્હન બનીને તેમના ઘરે આવ્યા હતાં. તેમણે જવાબ આપ્યો, “તેમણે જ્યારે જિહાદનું એલાન સાંભળ્યું તો તેઓ સંભોગની હાલતમાં હતાં. જિહાદની ઘોષણા સાંભળ્યા પછી તેમણે એટલો વિલંબ કરવો પણ યોગ્ય ન સમજ્યો કે ગુસ્સા કરી લેતાં.” જમીલાનો આ વ્યભિત જવાબ સાંભળીને અલ્લાહના રસૂલ સલ્લ.એ ફરમાવ્યું, “એટલે જ ફરિશ્તાઓ તેમને (તેમનું બાકી રહી ગયેલું) ગુસ્સા (નવડાવી) રહ્યા છે.”

જિહાદનું નામ સાંભળતાં જ એટલા બેચેન થઈ ગયા કે સંભોગની હાલતમાંથી સ્વચ્છ થઈ બહાર આવવાની જરૂરત પણ મહેસૂસ ન કરી કે ક્યાંક જિહાદમાં વિલંબ ન થઈ જાય અને તેઓ તેનાથી વંચિત રહી જાય. જેથી એલાન સાંભળતા જ સમરાંગણ તરફ દોડી પડ્યા.શું શુરવીરતા અને અડગતા અને ધ્યેય પ્રત્યેની નિષ્ઠા !!! હઝરત હન્ઝલા રદી.એ પોતાની પ્રિય પત્ની જમીલા સાથે બસ આ જ પ્રથમ અને આ જ અંતિમ રાત ગુજારી હતી.

આ તે નવયુવાન હતા, જેમની તરબિયત અને પ્રશિક્ષણ બીજે ક્યાંય નહીં પણ અલ્લાહના અંતિમ હઝરત મુહમ્મદ સલ્લ.ના સાનિધ્યમાં થઈ હતી. આ નબવી તાલીમગાહ અને પ્રશિક્ષણ કેન્દ્રથી તેમને એ તાલીમ મળી હતી કે પોતાના કર્તવ્યને નિભાવવાનો સમય આવે તો તરત જ અડીખમ તૈયાર થઈ જાય. જિહાદની ઘોષણા થાય તો તેઓ

જવાબ આપવો વાજિબ અને અન્ય તમામ કામોથી વધારે મહત્વનું કામ છે. જેથી તે માટે તેમણે હંમેશા તત્પર અને યુસ્ત અને તૈયાર થઈ જાય.

આપણા નવયુવાનોએ જેમને ફરિશ્તાઓએ ગુસ્સા આપ્યું હતું, સ્નાન કરાવ્યું હતું, એવા કર્તવ્યનિષ્ઠ નીડર હઝરત હન્ઝલા રદી.ના આદર્શ જીવનમાંથી પાઠ શીખવો જોઈએ.

—●—

“अगर ये दिल नहीं होता”

अगर इन्साँ के सीने में,
धड़कता दिल नहीं होता तो क्या होता?
हमारे खाब फिर जाने कहाँ पलते?
हकीकत के तस्व्वुर में कहाँ ढलते?
उम्मीदों के दिये सारे कहाँ जलते?
दिलों के हमसफ़र जाने कहाँ मिलते?

अगर ये दिल नहीं होता,
मोहब्बत का कोई मरकज़ कहाँ होता?
तो फिर जज़्बात का दरिया कहाँ बहता?
मोहब्बत की कोई बस्ती, कहाँ बस्ती?

अगर ये दिल नहीं होता,
तो फिर नफ़रत कहाँ पलती?
दिलों में आग न लगती,
किसी का घर नहीं जलता,
हमारे मुल्क में दंगा नहीं होता?
यहाँ इंसान शर्मिन्दा नहीं होता?

अगर ये दिल नहीं होता,
तो फिर दुनिया कहाँ होती?
मोहब्बत और नफ़रत के लिए हम-तुम कहाँ होते?

— मसीहुज़्ज़मा अंसारी —

સોશલ મીડિયાના સથવારે...

સિંગાપૂરમાં પરીક્ષા અગાઉ એક સ્કૂલના પ્રિન્સીપાલે બાળકોના વાલી નામે એક પત્ર લખ્યો જેનો અનુવાદ આ પ્રકારે છે :

બાલા વાલીઓ.

હું જાણું છું કે તમે એ વાતે લઈને ખૂબ પરેશાન છો કે તમારો દિકરો પરીક્ષામાં સારું પ્રદર્શન કરે.

પરંતુ ધ્યાન રાખજો કે આ બાળકો જે પરીક્ષા આપી રહ્યા છે તેમનામાં ભવિષ્યના સારા કલાકાર પણ છે જેમને ગણિત સમજવાની જરા પણ જરૂર નથી.

તેમનામાં મોટા મોટા કંપનીઓના જવાબદારો પણ બેઠા છે જેમને અંગ્રેજી સાહિત્ય કે ઇતિહાસ સમજવાની જરૂર નથી.

આ બાળકોમાં ભવિષ્યના મોટા મોટા સંગીતકાર અને ગાયક પણ છે. લેખક અને કાવ્ય પણ છે જેમની નજરમાં કેમિસ્ટ્રીના ઓછા માર્કનું કોઈ મૂલ્ય નથી.

આ બધા વિષયોની તેમના ભવિષ્ય ઉપર કોઈ અસરો પડવાની નથી. આ બાળકોમાં ભવિષ્યના રમતવીરો પણ છે જેમની નજરમાં તેમના માર્ક્સ કરતા તેમના ફિટનેસનું મહત્વ વધારે છે.

જેથી આપનું બાળક વધારે માર્ક્સ લાવે તે ઘણી સારી વાત છે પરંતુ તે વધારે માર્ક્સ નથી લાવી શકતું તો please તેનો આત્મવિશ્વાસ અને તેનું સ્વાભિમાન તેનાથી છીનવી ન લેતા.

જો તે સારા માર્ક્સ ન લાવી શકે તો તમે તેને આત્મબળ આપજો કે કોઈ વાંધો નથી - ગભરાવાની જરૂર નથી આ તો એક નાનકડી કસોટી છે.

તે તો જીવનમાં આનાથી પણ કંઈ

વધારે કરવા માટે બનાવવામાં આવ્યો છે.

જો તે ઓછા માર્ક્સ લાવે છે તો તમે તેને કહી દો કે તમે તેમ છતાં પણ તેનાથી પ્રેમ કરો જ છો. અને તમે તેના ઓછા માર્ક્સના કારણે ઠપકો તો નહીં જ આપો.

ઈશ્વર માટે તમે આવું જ કરજો, અને જ્યારે તમે આવું કરશો તે પછી જોશો કે તમારું બાળક જગત પણ જીતી લાવશે. એક કસોટી... એક પરીક્ષા અને ઓછા માર્ક્સ તમારા બાળથી તેના સ્વપ્ન અને ટેલન્ટ, તેની પ્રાકૃતિક સુઝ-

સમજ નથી ઝુંટવી શકતા. અને મહેરબાની કરીને એવું કદાપી ન વિચારતા કે આ જગતમાં માત્ર ડોક્ટર અને એન્જનીયર જ ખુશ રહે છે.

તમારો બાળકને એક સારો અને આદર્શ ઇન્સાન બનવાની શિક્ષા, પ્રેરણા અને સંગાથ આપજો.

કેવળ માર્ક જ બાળકોની યોગ્યતાનો માપદંડ નથી જ.

(હમણાં જ આપણે સાંભળ્યું કે એક અપંગ એવરેસ્ટ ચડી ગયો. “અડગ મનના મુસાફરને હિમાલય પણ નથી નડતો.”)

#KeralaFlood

કોઈ રાષ્ટ્ર માટે આફત ફક્ત દુષ્કાળ કે પૂર નથી હોતી, પરંતુ આવી પરિસ્થિતિમાં એ રાષ્ટ્રના સત્તાધારીઓની ચૂપકીદી આફતથી ઓછી નથી હોતી. પ્રાકૃતિક આફત કેરળમાં આવી છે, પરંતુ આફતનો એક રૂપ કેન્દ્ર સરકારની નીતિઓમાં પણ ચોખ્ખી રીતે જોવા મળી રહ્યો છે. આવી પરિસ્થિતિઓ સરકારના ચરિત્ર અને ચેહરાને ઉજાગર કરે છે.

કેરળમાં જે આફત ધીમે કાબૂ મેળવવામાં જ જલ્દી સ્થિતિ સામાન્ય છે, પરંતુ સરકારની આવી છે એનો અંત દૂર દૂર સુધી નજરે આવી

જ્યારે પણ કોઈ ત્યારે હર્ષોલ્લાસ સાથે પરંતુ પછી લોકોને એ સરકારના આવવા પર મનાવી રહ્યા હતા, હકીકતમાં તે એક આફત હતી જે રાષ્ટ્રવાદના કપડા પહેરીને બેઠી છે, જેના ચેહરા પરથી નકાબ કેરળની પ્રાકૃતિક આફતે હટાવી દીધો છે.

કેરળમાં પ્રાકૃતિક આફત પછી ગતિથી પાણી ઓછું થઈ જશે, પરંતુ આ લોકતંત્રના કર્ણધારોના કર્મને જોઈને જે પાણી નાકથી ઉપર આવી ચૂક્યું છે, એ કોઈ મોટા જન આંદોલન સિવાય ઓછું થવું અશક્ય છે.

(મસીઉઝ્ઝમા અન્સારી)

આવી છે એના પર ધીમે આવી રહ્યો છે અને ખૂબ થઈ જવાની સંભાવના નિયતો પર જે આફત આવવાની સંભાવના તો રહી નથી.

નવી સરકાર આવે છે લોકો સ્વાગત કરે છે, આભાસ થાય છે કે જે એ લોકો ખુશીઓ

શિષ્યવૃત્તિ ૨૦૧૮-૧૯

ભારત સરકારના લઘુમતી મંત્રાલય દ્વારા ધાર્મિક લઘુમતી વિદ્યાર્થીઓને મળતી શિષ્યવૃત્તિ અંગેની ઉપયોગી માહિતી (વર્ષ-૨૦૧૮/૧૯)

- પ્રિ-મેટ્રિક શિષ્યવૃત્તિ (ધોરણ ૧ થી ૧૦ના વિદ્યાર્થીઓ માટે)
- પોસ્ટ મેટ્રિક - (ધોરણ ૧૧ થી ૧૨, આઈ.ટી.આઈ, સ્નાતક, અનુસ્નાતક, પી.એચ.ડી સુધીના અભ્યાસક્રમ માટે)
- મેરીટ કમ મિન્સ - તકનિકી અને વ્યવસાયલક્ષી અભ્યાસક્રમ માટે

શિષ્યવૃત્તિ મેળવવા માટે જરૂરી પાત્રતા(શરતો) કઈ કઈ છે?

- ભારતમાં વસતા ધાર્મિક લઘુમતી સમુદાયના વિદ્યાર્થીઓને જ આ શિષ્યવૃત્તિ મળશે (મુસ્લિમ, ખ્રિસ્તી, શીખ, પારસી, બોદ્ધ, જૈન)
- છેલ્લી પરીક્ષામાં ૫૦ ટકા કે તેથી વધુ ગુણ મેળવેલા હોવા જોઈએ .
- વાલીની વાર્ષિક આવક પ્રિ-મેટ્રિક માટે ૧ લાખ, પોસ્ટ-મેટ્રિક માટે ૨ લાખ અને મેરીટ કમ મીન્સ માટે ૨.૫૦ લાખથી વધુ ન હોવી જોઈએ .
- ૧ કુટુંબના બે થી વધારે બાળકોને લાભ મળી શકે નહિ.
- ૩૦ ટકા શિષ્યવૃત્તિ કન્યાઓ માટે આરક્ષિત રાખવામાં આવેલ છે

- અન્ય શિષ્યવૃત્તિનું લાભ લીધેલ ન હોવો જોઈએ.
- ફોર્મમાં દર્શાવેલ અભ્યાસની તથા બેંકની માહિતી એકાઉન્ટ નંબર, લેજર કોડ, ખાતેદારના નામ જો ક્ષતિ જણાશે તેની અરજી ૨૬ પાત્ર ગણાશે.

પ્રિ-મેટ્રિક, પોસ્ટ-મેટ્રિક અને મેરીટ કમ મિન્સ શિષ્યવૃત્તિ મેળવવા માટે જરૂરી પુરાવા કયાં કયાં જોઈશે?

- વિદ્યાર્થીના ધાર્મિક લઘુમતી હોવા અંગેનો સક્ષમ અધિકારીનો દાખલો અથવા સેલ્ફ-ડિક્લેરેશન (વેબસાઈટ પર દર્શાવેલા નમૂના પ્રમાણે)
- વિદ્યાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક અંગેનો સક્ષમ અધિકારીનો દાખલો (શહેરી વિસ્તાર માટે મામલતદારશ્રી અને ગ્રામીણ વિસ્તાર માટે તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રી)
- વિદ્યાર્થીએ છેલ્લી પાસ કરેલી પરીક્ષાની માર્કશીટની નકલ (ફરજિયાત) (૫૦ ટકા કે તેથી વધુ ટકા હોવા જરૂરી છે)
- વિદ્યાર્થી જે વર્ષ માટે શિષ્યવૃત્તિની માટે કરેલ હોય તે વર્ષ માટે ભરેલ ટ્યુશન ફી, પરીક્ષા ફી તથા પ્રવેશ ફી ની પહોંચ (ફરજિયાત)
- હોસ્ટેલમાં રહી અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીના કિસ્સામાં હોસ્ટેલના રેક્ટર/અધિકારીનો દાખલો
- વિદ્યાર્થીનો પાસપોર્ટસાઈઝનો ફોટો
- વિદ્યાર્થીની બેંક પાસબુકની નકલ (ફરજિયાત) (આધાર નંબર સાથે બેંકમાં સિડિંગ કરવું ફરજિયાત છે)
- આધારકાર્ડ ની નકલ

અરજી કયાં કરવાની રહેશે?

- વિદ્યાર્થીઓએ ઓનલાઈન અરજી www.scholarships.gov.in પર કરવાની રહેશે
- ઓનલાઈન ફોર્મ ભરવાની છેલ્લી તારીખ - ફેશ અને રીન્યુઅલ ૩૦/૦૮/૧૮

જરૂરી સૂચના

- ૫૦,૦૦૦ થી વધારે ફી હોય તેવા વિદ્યાર્થીઓને ડોક્યુમેન્ટ અપલોડ કરવાના રહેશે.

● ઓનલાઈન ફોર્મ ભરી તેને સબમિટ કરી પ્રિન્ટ લઈ જરૂરી પુરાવાઓ સાથે શાળા/કોલેજ/શૈક્ષણિક સંસ્થા જ્યાં વિદ્યાર્થી અભ્યાસ કરે છે ત્યાં સાધનિક પુરાવાઓ સાથે નિયત સમય મર્યાદામાં જમા કરાવવાના રહેશે.

● સરકારી પ્રાથમિક અથવા સરકારી ગ્રાન્ટેડ પ્રાથમિક શાળામાં અભ્યાસ કરતા બાળકો ગુજરાત સરકારની જ શિષ્યવૃત્તિનો લાભ લે તો ફાયદો થાય તેમ છે. ગુજરાત સરકાર ધો-૧ થી ૮ના છોકરાઓ અને ધોરણ-૧ થી ૫ ની છોકરીઓને ૫૦૦/- રૂ શિષ્યવૃત્તિ અને ૬૦૦/- રૂ ગણવેશ સહાય એટલે ૧૧૦૦/- રૂ ટોટલ તેમજ ધોરણ-૬ થી ૮ની છોકરીઓને ૭૫૦/- રૂ શિષ્યવૃત્તિ અને ૬૦૦/- રૂ ગણવેશ સહાય ટોટલ - ૧૩૫૦/- મળવાપાત્ર થાય છે અને આ રકમ શાળા શરૂ થયાના થોડા મહિનામાં જ મળી જાય છે. અને એમાં વાલીઓએ કોઈ પ્રક્રિયા કરવાની રહેતી નથી. મોટાભાગની પ્રક્રિયા શાળાએ કરવાની હોય છે અને શિષ્યવૃત્તિ ૧૦૦ ટકા મળે જ છે. જ્યારે ભારત સરકારની શિષ્યવૃત્તિ માટે

ઓનલાઈન પ્રક્રિયા અને પછી શાળાની વેરિફિકેશન ત્યાર બાદ રાજ્ય અને પછી કેન્દ્રમાં મેરીટ તૈયાર થઈ મેરિટ તેમજ ટાર્ગેટના આધારે વર્ષના અંતે શિષ્યવૃત્તિ મળે છે.

● વિદ્યાર્થી ભારત સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારમાં થી કોઈ પણ એક જ શિષ્યવૃત્તિનો લાભ લઈ શકશે.

● જે વિદ્યાર્થીઓને ગત વર્ષમાં શિષ્યવૃત્તિ મળેલ હોય તેમણે ફરજિયાત રીન્યુઅલમાં ફોર્મ ભરવો.

● વિદ્યાર્થીએ ફોર્મ અને જરૂરી પુરાવા શાળા/કોલેજ/શૈક્ષણિક સંસ્થા જ્યાં વિદ્યાર્થી અભ્યાસ કરતો હોય ત્યાં જમા કરાવવાના રહેશે. હાર્ડકોપીમાં ફોર્મ અને જરૂરી પુરાવા શૈક્ષણિક સંસ્થા કક્ષાએ રેકર્ડમાં રાખવાના રહેશે.

● પ્રિ-મેટ્રિક માટે આવક મર્યાદા ૧ લાખ, પોસ્ટ મેટ્રિક માટે - ૨ લાખ અને મેરીટ કમ મિન્સ માટે ૨.૫ લાખ નક્કી કરવામાં આવેલ છે જે વિદ્યાર્થીઓના પરિવારની આવક વધારે હોય તેવા પરિવારના વિદ્યાર્થીઓએ ફોર્મ ન ભરવા.

“બેગમ હઝરત મહલ” વિદ્યાર્થીનીઓ માટે શિષ્યવૃત્તિ ૨૦૧૮-૧૯

મૌલાના આઝાદ શિક્ષા ફાઉન્ડેશન દ્વારા સૂચિત લઘુમતી સમુદાયો (અર્થાત્ મુસ્લિમ, શીખ, ઈસાઈ, બૌદ્ધ, પારસી તથા જૈન)ની પ્રતિભાશાળી વિદ્યાર્થીનીઓને રૂ ૧૦,૦૦૦ (૯મીમાં ૫૦૦૦ અને ૧૦મીમાં ૫૦૦૦) અને રૂ ૧૨,૦૦૦ (૧૦મીમાં ૬૦૦૦ અને ૧૨મીમાં ૬૦૦૦) “બેગમ હઝરત મહલ રાષ્ટ્રીય શિષ્યવૃત્તિ” આપી રહ્યું છે. ધોરણ ૯ થી ૧૨માં અભ્યાસ કરતી વિદ્યાર્થીનીઓને શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવશે, જેણીએ પાછલા ધોરણમાં ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા કે તેથી વધુ અથવા તેના સમકક્ષ ગ્રેડ મેળવેલ હોય અને માતા-પિતાની વાર્ષિક આવક રૂ ૨,૦૦,૦૦૦ રૂપિયા થી ઓછી હોય.

બેગમ હઝરત મહલ રાષ્ટ્રીય શિષ્યવૃત્તિના ફોર્મ ભરવા માટેની સમય અવધિ

- વિદ્યાર્થીનીઓને ઓનલાઈન રજીસ્ટ્રેશન કરવાની અંતિમ તારીખ - ૧૫/૦૮/૨૦૧૮
- જરૂરી દસ્તાવેજો સાથે ઓનલાઈન રજીસ્ટ્રેશન કરેલી અરજીની પ્રિન્ટ આઉટ શાળાના આચાર્ય તરફથી ચકાસણી કરાવીને MAEF ના કાર્યાલયમાં મોકલવાની અંતિમ તારીખ - ૩૦/૦૮/૨૦૧૮

અરજીપત્રક સાથે જોડવાના જરૂરી દસ્તાવેજો

- વિદ્યાર્થીનીની પાછલા વર્ષની માર્કશીટની પ્રમાણિત નકલ
- આવકનું પ્રમાણપત્ર અંગ્રેજી અથવા હિન્દીમાં. જો આ પ્રમાણપત્ર ગુજરાતીમાં હશે, તો તેની સાથે સ્વ પ્રમાણિત અંગ્રેજી તથા હિન્દી આવૃત્તિ હોવી જોઈએ.
- વિદ્યાર્થીનીના આધાર કાર્ડની પ્રમાણિત નકલ
- માતા-પિતા અથવા વિદ્યાર્થીનીના બેન્ક પાસબુકની પ્રમાણિત નકલ
- સ્વ પ્રમાણિત કરેલુ લઘુમતીનું પ્રમાણપત્ર
- શાળાના આચાર્ય પાસે કરાવેલ ચકાસણી ફોર્મ

વિદ્યાર્થીનીઓ <http://www.maef.nic.in> વેબ સાઈટ પર જઈ ઓનલાઈન રજીસ્ટ્રેશન કરી તેની પ્રિન્ટ આઉટ કાઢી, શાળાના આચાર્ય પાસે ચકાસણી કરાવી જરૂરી દસ્તાવેજો સાથે પોસ્ટના માધ્યમથી MAEFના કાર્યાલય “Secretary & CEO, Maulana Azad Education Foundation, Maulana Azad Campus, Chelmsford Road, Opp. New Delhi Railway Station, (Paharganj Side), New Delhi-110 055” પર તા. ૩૦/૦૮/૨૦૧૮ સુધી મળી જાય એ રીતે મોકલાવી દે.

રાષ્ટ્રીય-આંતરરાષ્ટ્રીય સંક્ષિપ્તમાં

બ્રિટનમાં મુસ્લિમો પર હુમલાની આશંકા :

લંડન,
બ્રિટનમાં ૩૭ લાખ મુસલમાનોનું પ્રતિનિધિત્વ કરનાર સંગઠને ચેતવ્યું છે કે બ્રિટીશ મુસ્લિમો પર ઘૂણાસ્પદ હુમલાઓમાં વધારો થઈ શકે છે. કારણ કે પશ્ચિમમાં મુસ્લિમ વિરોધી તત્વો જોર પકડી રહ્યા છે. પાછલા વર્ષે ત્યાં કેટલીય મસ્જિદોને બાળવાના પ્રયત્નો કરાયા હતાં. •

યાળીસ ટકા હથિયાર અમેરિકી નાગરીકો પાસે

જીનીવા,
જીનીવામાં ગ્રેજ્યુએટ ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઈન્ટરનેશનલ એન્ડ ડેવલોપમેન્ટ સ્ટડીઝ નામના સંગઠને વિશ્વના ૧૩૩ દેશો અને વિસ્તારોથી હથિયારોની નોંધણી સંબંધિત જાણકારી એકઠી કરી અને ૫૬ દેશોના સર્વેથી આ પરિણામ પ્રાપ્ત કર્યું છે કે વિશ્વના ૪૦ ટકા નાના હથિયારો અમેરિકી નાગરીકો પાસે છે. જ્યારે કે અમેરિકી વસ્તી વિશ્વની સંયુક્ત વસ્તીની ફક્ત ૪ ટકા છે. •

ઈઝરાએલના બહિષ્કારમાં યહુદી સંગઠનો

અલક્ષુસ,
ફલસ્તીની મીડિયા પ્રમાણે ઈઝરાએલી બહિષ્કારની વૈશ્વિક ઝુંબેશમાં ૩૯ યહુદી સંગઠનો પણ સામેલ છે. આ યહુદી સંગઠનોનું કહેવું છે કે ઈઝરાએલનો બહિષ્કાર કરવાનું કારણ આ છે કે ફલસ્તીનીઓ સાથે ઈઝરાએલના ગેરવર્તનના લિધે તેઓ ખુશ નથી. •

ઈઝરાએલી બહિષ્કાર

ડબલીન,
આયરલેન્ડની સેનેટમાં ફલસ્તીનના પચાવી પાડેલ પશ્ચિમી કિનારામાં ઈઝરાએલના અવૈધ કારખાનાઓમાં તૈયાર થતી વસ્તુઓના બહિષ્કારનું બિલ મંજૂર કરવામાં આવ્યું. અપક્ષ સભ્યોએ બહિષ્કારની વૈશ્વિક ઝુંબેશ બી.ડી.એસ.થી પ્રભાવિત થઈને ઈઝરાએલી વસ્તુઓના બહિષ્કારનું બિલ પ્રસ્તુત કર્યું હતું. •

યહુદી રાષ્ટ્રીયતાનો વિવાદીત કાયદો ફગાવાયો

રીયાઝ,
સઉદી આરબે ઈઝરાએલી સંસદથી મંજૂર કરનારા યહુદી રાષ્ટ્રીયતાના વિવાદીત કાયદાની સખત વખોડણી કરતા તેને ફગાવી દીધું છે. અને વિદેશ મંત્રાલયના સુત્રોનું કહેવું છે કે યહુદી કાયદો આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા અને માનવ અધિકારોના નિયમોની વિરુદ્ધ છે. આનાથી ઈઝરાએલ-ફલસ્તીન કળિયાના નિવારણ કરવાના આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રયાસો પ્રભાવિત થશે. •

ધરણા અને પ્રદર્શન ઉપર લગાવેલ પ્રતિબંધ સમાપ્ત

નવી દિલ્હી,
સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયે જંતર મંતર પર ધરણા અને પ્રદર્શન પર લગાવાયેલ પ્રતિબંધ સમાપ્ત કરવાનો આદેશ કર્યો છે. નેશન ગ્રીન ઓથોરીટી (દ્વ)એ ૧૦ ઓક્ટોબર ૨૦૧૭માં આ પ્રતિબંધ લગાવ્યું હતું. જેને વિવિધ સંગઠનોએ પડકાર્યો હતો. ન્યાયાલયના ચુકાદા પછી હવે જંતર મંતર, બોટકલબ અને દિલ્હીના અન્ય વિસ્તારોમાં શાંત પ્રદર્શનો થઈ શકશે. •

અયોધ્યાથી ભાજપને કશું જ દેવા દેવા નથી

દેહરાદૂન,
દ્વારકાપીઠના શંકરાચાર્ય સ્વારૂપાનંદ સરસ્વતિએ કહ્યું છે કે ભાજપનો ઉદ્દેશ્ય અયોધ્યામાં રામ મંદિર નિર્માણનું નથી. બલકે તે રામ મંદિરના નામે સત્તામાં રહેવા ઈચ્છે છે. મંદિર નિર્માણ કરવું ન તો કોઈ પક્ષનું કામ છે અને ન જ કોઈ પક્ષ સત્તામાં રહીને આ કામ કરી શકે છે. આનું નિર્માણ તો સુપ્રિમ કોર્ટના આદેશથી થઈ શકે છે. અથવા સાધુ સંત મળીને કરી શકે છે. •

સૌથી વધુ ચલણી નકલી નોટો ગુજરાતમાં

નવી દિલ્હી,
ગૃહરાજ્ય મંત્રી હંસરાજ આહીરે એક પ્રશ્નના ઉત્તરમાં સંસદને જાણકારી આપી કે નોટબંદી પછી દેશમાં સૌથી વધુ નકલી ચલણી નોટો ગુજરાતમાં ૫.૮૪ કરોડ, બીજા નંબરે ઉત્તરપ્રદેશમાં ૨.૧૯ કરોડ અને ત્રીજા નંબરે પશ્ચિમ બંગાળમાં ૨ કરોડ રૂપિયા મળ્યા છે. કુલ ૧૩ કરોડની નકલી ચલણી નોટો કબ્જે કરવામાં આવી છે. •

ઈશરત જહાં કેસમાં નવો વળાંક

ગાંધીનગર,
સીબીઆઈની વિશેષ કોર્ટે ઈશરત જહાં નકલી એન્કાઉન્ટર કેસમાં પુર્વ પોલીસ અધિકારી ડી.જી. વણઝારા અને એન.કે. અમીનની ડિસ્ચાર્જ અરજી ફગાવી દીધી છે. ઈશરત જહાંની માતાના વકીલે કોર્ટથી કહ્યું હતું કે તેમની વિરુદ્ધ પાકા પુરાવા છે કે તે ઘટના સ્થળે મોજૂદ હતા. •

ભાવજગલ

ઘાસનો માલિક કોણ?

— માર્ઘલ ખેરાબાદી —

ખબરદાર ! આ તરફ પગ જ ના મુકતો....

કેમ? તમે કોણ છો મને ના કહેનારા?

બતાવી દું? હું કોણ છું, ગધેડાની જાતનો !

મારા ઘાસ પણ ચરી ગયો અને પાછો સામે બોલે છે ! નાલાયક !

ઘાસ શું તારા બાપની છે ? સારું ! તો હવે તું આ રીતે નહીં માને, લે ઘાસ ખા !

આ બોલાચાલી દરમ્યાન બળદે ગધેડાને શિંગડું મારી દીધું. અણીદાર શિંગડા ગધેડાની

રાંગમાં વાગ્યાને લોહી નીકળવા

લાગ્યું. ત્યાં અમુક બીજા પશુઓ

પણ હતા, તેઓ આ લડાઈ જોઈ

રહ્યા હતા. તેઓ દોડતા જઈને

જંગલમાંથી અન્ય પશુઓને પણ

બોલાવી લાવ્યા. બધા એ પૂછ્યું,

અરે એ ગધેડા ! શું થયું તું આમ

રડી કેમ રહ્યો છે? જોતા નથી !

આ બળદીયાએ મારા પર કેવો

જુલમ કર્યો, આ જુઓ મારી

રાંગમાંથી લોહી નીકળી રહ્યું છે.

જંગલના પશુઓએ

બળદથી પૂછ્યું, તે આને શિંગડા

કેમ માર્યા ? બળદે જવાબ

આપ્યો તે મારી ઘાસ ચરી રહ્યો

હતો...

બળદની વાત સાંભળીને

ઘોડો ભડક્યો. કહ્યું, કેમ રે

બળદિયા આ ઘાસ તારી છે, બધા

જાણે છે. કે હું ઘાસનો સૌથી

વધારે શોખીન છું. ઘાસ તો

મારી છે કે તારી ? આમ કહીને

ઘોડાએ પાછળની બંને લાતો

બળદને દઈ મારી. બળદે વિચાર્યું

કે લાતોનો બદલો લે અને ઘોડાને

પણ શિંગડા ભેરવી દે. પણ

જંગલના બધા પશુઓને જોઈને

ડરી ગયો.

બળદ તો ડરી ગયો હતો

એટલે કંઈ ન બોલ્યો, પણ એક

પાડાએ ઘોડાને ખખડાવ્યો. અરે એ ઘોડા ! તું કોણ છે આ ઘાસને પોતાની કહેનારો ? ઘાસનો માલિક તો હું છું. આમ કહીને પાડો ઘોડા તરફ આગળ વધ્યો કે ઘોડાને એક ટક્કર મારી દે. પરંતુ ચારે તરફથી પશુઓએ તેને રોક્યો અને બધા એકી સાથે કહેવા લાગ્યા,

વાહ ભાઈ વાહ ! આ તો ખરું કહેવાય ! જંગલની ઘાસ કોઈ એકની હોત તો પછી કોઈ કેમ કરીને જીવશે. અત્યાર સુધી તો આવો દાવો કોઈએ કર્યો નથી કે જંગલના ઘાસનો માલિક હું છું. આમ હવે આ ઝઘડો શરૂ થઈ ગયો કે જંગલનું ઘાસ કોનું?

જંગલના બધા મોટા મોટા જાનવર આમ જ કહી રહ્યા હતા કે ઘાસ અમારું છે. ગધેડો, બળદ, ઘોડો, પાડો અને અન્ય મોટા પેટવાળા. પરંતુ ઘણા બધા જાનવરો સામે તેમની ન ચાલી. જેથી હવે બધા વિચારવા લાગ્યા કે ખરેખર જંગલની ઘાસનો માલિક કોણ ?

ઘણું વિચાર્યા પછી પણ આ વાતનો નિર્ણય ન થઈ શક્યો. જેથી નક્કી કર્યું કે ચાલો પોપટભાઈના પાસે જઈએ, તે સાચી વાત બતાવશે.

બધા પોપટના પાસે ગયા અને આ બધી વાર્તા તેમને કહી સંભળાવી. પોપટભાઈ એ

થોડીવાર વિચાર કર્યો અને પછી બોલ્યા -

ઘાસનો માલિક તો તે જ હોય શકે છે જેણે આ ઘાસ બનાવી છે. ઘાસ તો આપણામાંથી કોણ બનાવી શકે છે?, બધા એક સૂરમાં બોલ્યા.

તો પછી તમે કેવી રીતે ઘાસના માલિક બન્યા? પોપટે બધાને ખખડાવ્યા. આનો અર્થ એ થયો કે બધા ઘાસના માલિક નથી તો પછી અમે ઘાસ ખાઈ પણ શકતા નથી? બધાએ પોપટને પૂછ્યું.

પોપટભાઈએ પોતાની ડોક હલાવી અને બોલ્યા, શું તમે બધા જાણો છો કે ઘાસ કોણ ઉઘાડે છે? ઘાસ તો અલ્લાહ પાક ઉઘાડે છે. તમામ જાનવરો એકી અવાજે બોલ્યા. બસ તો પછી ! પોપટભાઈએ નિર્ણય સંભળાવ્યો, તો બસ ઘાસનો માલિક અલ્લાહ છે અને ઘાસ જ કેમ, તે તો તમામ જીવોને વનસ્પતિને પેદા કરનારો છે અને તેની બનાવેલી ચીજોનો ઉપયોગ દરેક કરી શકે છે એટલો તે દયાળુ છે. અલ્લાહની બનાવેલી કોઈ ચીજને જે પોતાની કહે અને તેઓ માલિક બની જાય તે જ જાલીમ અને અત્યાચારી છે. હવે તમે બધા પાછા જંગલમાં જાઓ અને અલ્લાહે તમને આપેલી નેઅમતો ખાવ અને તેનો આભાર માનો

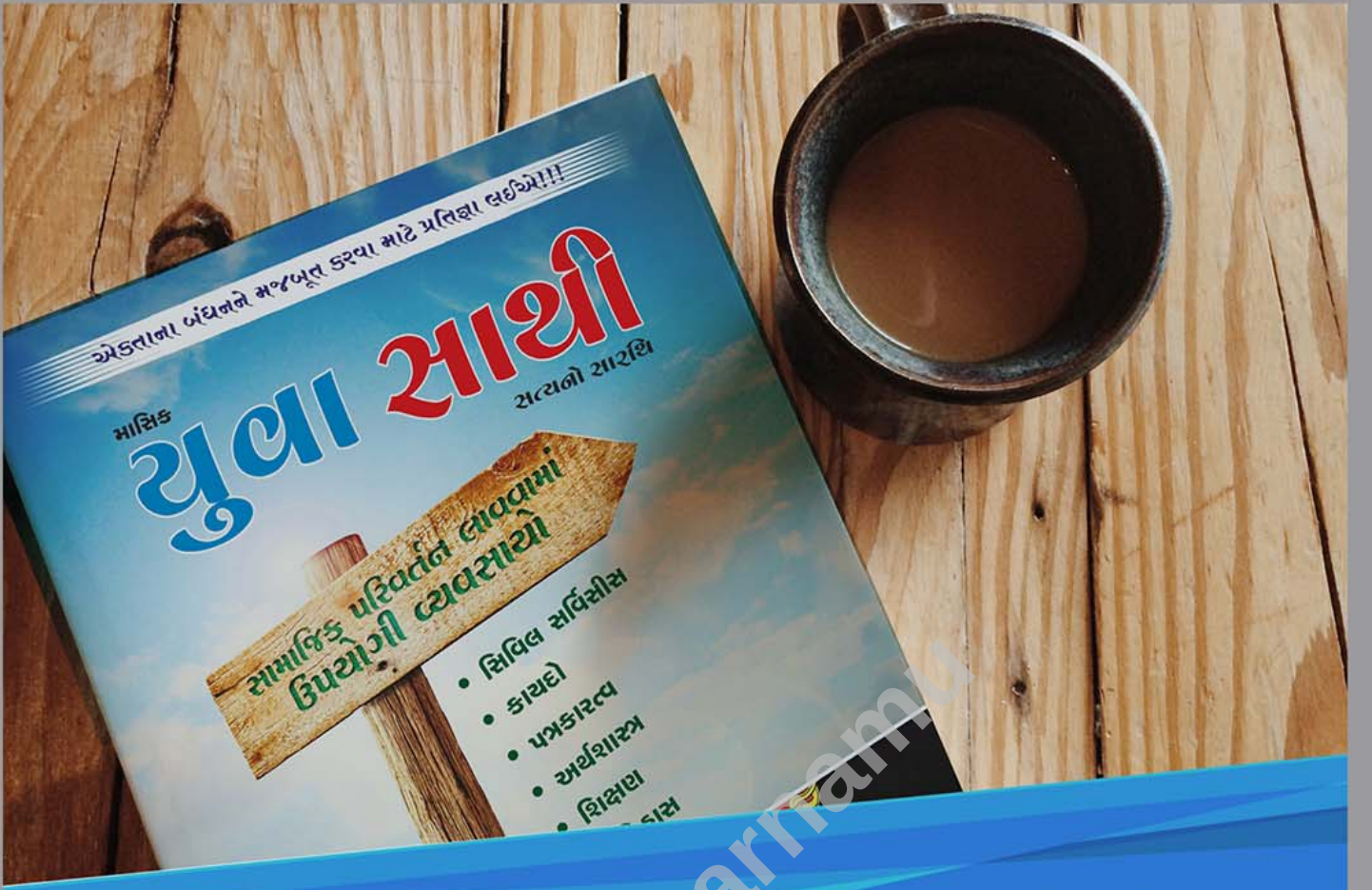
તેને જ પોતાનો માલિક માનો અને જે જાનવર આ ઘાસને પોતાની કહે તેના સામે તમામ ભેગા થઈને લડો. એટલે સુધી લડાઈ કરો કે કાં તો તે તૌબા કરીને માફી માંગે અથવા જંગલમાંથી બહાર જતો રહે.

પોપટભાઈની વાત અને તેમનો નિર્ણય બધાએ વધાવી લીધો અને બધા આ નિર્ણયથી ખુશ થઈ ગયા. હવે બધા જાનવરોને એકમત થતા જોઈને લડાઈખોર ગધેડો, બળદ, ઘોડો અને પાડો ઠંડાગાર થઈ ગયા અને પોતપોતાની જગ્યાએ જઈને ચરવા લાગ્યા. જંગલમાં શાંતિ થઈ ગઈ.

—●—

કરાટે ચેમ્પિયનશીપ ૨૦૧૮માં નેપાળમાં રમાયેલ કરાટે સ્પર્ધામાં ૪૦ કિલો કેટેગરીમાં અંકુર સ્કૂલમાં ભણતા જમાલપુર, અહમદાબાદ ખાતે રહેતા આબુવાલા મોઈન આસિફભાઈએ મક્કમતાથી રમીને ઉબ્રોન્ઝ મેડલ મેળવેલ છે. આ બદલ તેમને મુબારકબાદ...

એક અવાજ — એક ઉમંગ — એક ચળવળ
જેમના માથે ભારતના ભવિષ્યના ઘડતરની જવાબદારી છે
એવા નિષ્ઠાવાન યુવા મિત્રો તરફથી પ્રકાશિત થતું
એકમાત્ર ગુજરાતી સામયિક યુવાસાથી

સત્ય અને ન્યાયનો વાહક
તટસ્થ અને નીડર વિશ્લેષણ
પ્રગતિ અને સમૃદ્ધિનો વાહક
શાંતિમય સમાજના નિર્માણ માટે
બાળકોના નૈતિક ઘડતર માટે
યુવાનોને સાથી દિશા ચીંધનાર
યુવાનોના દિલની ધડકન

તમારા આ નિષ્ઠાવાન પ્રયત્નોના લીધે આ હૃદયપૂર્વકનો
અવાજ દેશના ખૂણે-ખૂણે ગૂંજી ઊઠશે. ઇન્શાઅલ્લાહ.

લવાજમ :
વાર્ષિક - રૂ. ૨૦૦/-
ત્રિ-વાર્ષિક - રૂ. ૫૦૦/-

આપની જાહેરાતો તેમજ સ્પે. ડોનેશન આપી “યુવાસાથી”ને સદ્ગર બનાવી સમાજના નવનિર્માણમાં આપનો સહકાર આપો.

“યુવાસાથી” ગુજરાતી માસિક - બી/૪, કરિશ્મા કોમ્પ્લેક્સ,
સારણી સોસાયટી પાસે, ૧૩૨ ફુટ રિંગ રોડ,
જુહાપુરા, અહમદાબાદ - ૩૮૦૦૫૫. સંપર્ક નં. : ૯૫૧૦૦૦૮૬૧૪
ઈમેલ : yuvasaathi.monthly@gmail.com
<https://www.facebook.com/yuvasaathimagazine>
<https://twitter.com/yuvasaathi>
www.yuvasaathi.com

YUVA SAATHI GUJARATI MONTHLY
Bank A/c. No. : 163110100029661 (NEFT)
Bank/ Branch : BOMBAY MERCANTILE CO-OP BANK LTD
IFSC Code: U T I B 0 S B M C B 1
(ZERO)
Affiliated - AXIS BANK LTD

IF NOT DELIVERED PLEASE RETURN TO:
YUVASAATHI (GUJARATI MONTHLY)
B/4, Karishma Complex, Nr. Sarni Society,
Juhapura, Ahmedabad - 380055

Registered Under RNI No. GUJGUJ/2010/30943
Under Postal Regd. No. GAMC - 1745/2016-2018
Issued by SSP, Ahmedabad Valid Upto 31/12/2018

PUBLISHED AT 25TH OF EVERY MONTH
PERMITTED TO THE POST OF A'BAD PSO
ON 27TH DATE OF EVERY MONTH

Implementing
Partners:

**VISION
2026**

KERALA FLOOD RELIEF APPEAL

DONATE NOW

 vision2026.org.in

+91 70428 98307

(Malayalam)

+91 70428 98310

(English, Hindi)

Donation to
Human Welfare Foundation
is eligible for tax exemption
under section
80G of Income Tax Act

DEPOSIT YOUR DONATIONS

ACCOUNT DETAILS:

HUMAN WELFARE FOUNDATION

CURRENT A/C NO.

894737750

BRANCH

JAMIA MILLIA ISLAMIA

BANK

INDIAN BANK

IFSC

IDIB000J029

email us the details of transaction
with your postal address at
account@hwfindia.org or
Whatsapp +91 7042 89 2026